

montaurà

PREMS
CORONA

NÚMERO 154
QUART TRIMESTRE 2025

REVISTA DE MANCOR DE LA VALL

Í N D E X

	Pag.
Crònica	3
Ajuntament informa	9
Ara ha fet vint anys	16
Festa pagesa	17
Biblioteca Municipal.....	19
Amics de la 3 ^r Edat	26
De tu a tu	28
Entrevista	30
De tot un poc	37
EI Montaura	41
CEIP. Montaura	43
Parròquia	45
Segona entrevista ...	47
AECC	52
CE. Montaura	55
Racó infús	56
Cuina sana (sense greix)	59
Per recordar	60

Coberta: Jeroni. 100 anys

Fotografies:

Joana Maria Alba i Ajuntament de Mancor de la Vall

Edita:

Ajuntament de Mancor de la Vall
Plaça Ajuntament, 1 – 07312

Correu electrònic:

montaurarevista@gmail.com

Depòsit legal: PM 3-1988

Impremta GOYA

Cristòfol Colom, 8a - 07360 – Lloseta
Tl. 971 51 41 42

Editorial

Estimats veinats ,

Els mancorins començam aquest 2026 ja com a poble centenari. Ben aviat la nostra veinada Jerònia Gelabert Sampol complirà els 100 anys, dia 14 d'abril. Es la padrina del poble, la quinta més gran des de fa un temps , i per aquest motiu hem volgut dedicar-li la portada amb imatges seves al llarg dels anys. També en Jaume Gual, de manera excepcional, la va entrevistar ja que no és tothom que arribi a complir un segle de vida. Un bon motiu de celebració!

A la revista d'aquest trimestre podeu veure imatges del Nadal i de l'homenatge i despedida de les monges de Santa Llúcia. Les trobarem a faltar.

Tenim per davant un trimestre que ha començat plujós i que el nostre camp segur que agrairà.

Fins a la propera revista. Salut per a tothom!

telèfons d'interès

Ajuntament	971 501 776	Farmàcia	971 501 037
Ambulàncies	971 204 111	Funerària	971 880 440
Ambulatori antic	971 502 804	Guàrdia Civil	971 501 450
Biblioteca	971 883 518	G. Civil tràfic - Inca	971 883 000
Bombers	971 500 080	G. Civil urgències	062
Bombers urgències	085	Hosp. Comarcal d'Inca	971 888 500
Santa Llúcia	971 501 877	Hosp. Son Espases	871 205 000
Centre de dia	971 870 961	Parroq. S. Joan Baptista	971 501 828
Centre Salut - Inca	971 502 634	Polícia Local	687 526 362
Centre Sanitari	971 504 865	Poliesportiu Municipal	971 880 979
Cita Prèvia metge	902 079 079	Punt Informació Juvenil	971 883 518
Col·legi Públic Montaura	971 505 991	Radio taxi Inca	971 881 020
EPI Montaura	971 870 725	Urgències mèdiques	061

TELÈFON D'EMERGÈNCIA 112

CRÒNICA

OCTUBRE

Dia 1 va ser dia d'inici de diferents activitats com l'Escoleta de ciclisme del Club Ciclista per infants de 6 a 14 anys.

També iniciaren les sessions de Xikung a càrrec de Neus Monserrat al local Spurna. Seran els dimarts i divendres de 11 a 12 h. Gimnàstica terapèutica dedicada a obrir el cos físic i energèticament.

Les classes de ball mallorquí per part de l'Associació Festa Pagesa. Els dilluns seran les classes dels infants entre 3 i 5 anys, i de 6 a 11 anys. Els dimecres serà pel grup d'iniciació i els assajos de l'agrupació.

Dia 1 l'Ajuntament informa de què s'han finalitzat les obres de reforma dels vestuaris del camp de futbol. S'han renovat els dos vestuaris antics, ara equipats amb banys i dutxes completament nous. S'ha fet un nou vestuari a l'antiga sala de material, amb bany incorporat. S'ha fet una renovació integral de la instal·lació d'aigües residuals. Ha estat gràcies a la Convocatòria de subvencions plurianuals 2024-2025 per a actuacions d'inversió de competència

municipal del Consell de Mallorca, així com amb fons propis municipals.

Dia 2 es va fer una concentració a davant l'Ajuntament per a protestar ja que han interceptat a La Global Summund Flotilla i per demanar aturar el genocidi a Palestina.

Dia 5 s'iniciaren els assajos dels Cavallets d'Arrels a la cotxeria de Son Morro.

Dia 8 hi va haver atenció presencial de l'oficina de recaptació de l'ATIB a l'Ajuntament per tal de fer el pagament voluntari de tributs. S'havien d'apuntar prèviament a les oficines de l'Ajuntament.

Dia 11 s'havia de celebrar Mancor de l'Art. Però es va suspendre degut a un alarma taronja emitida per l'AEMET. L'única activitat que es va fer fou la presentació del llibre "*Plantas silvestres medicinales de Menorca, Mallorca y Pitiüses*" de Marc Moll. Va seguir amb un taller de farmaciola casolana. Es va fer a la sala de plens de l'ajuntament. Organitzat per Arrels.

També el dia 11 la Societat de Caçadors va organitzar a l'aparcament del cementeri una jornada de vacunació i posada de xips per a cans de socis i no socis residents a

Mancor de la Vall, per tal d'eliminar els paràsits. El preu de la vacunació eren 15 euros, per eliminar paràsits 3 euros cada pastilla, i els xips 30 euros. Hi va col·laborar l'Ajuntament.

Dia 12 es va celebrar la 1a Diada Montaura Trail a Santa Llúcia. A partir de les 11 hi va haver activitats infantils. Dinaren de tumbet els adults i d'escalop els infants.

Dia 14 l'Ajuntament va publicar la convocatòria per a participar o vendre a la fira de l'Esclata-sang i de la Muntanya. La participació és gratuïta. S'haurà de fer un pagament de fiança de 50 euros que seran retornats una vegada acabada la fira si s'ha complert el compromís d'assistència.

Dia 16 l'Ajuntament informa de què s'han iniciat les obres de millora de la xarxa d'aigua potable al carrer Massanella. Per aquest motiu hi haurà restriccions de trànsit; es prohibeix la circulació de vehicles durant els treballs. L'aparcament romandrà tancat uns dies i no es podrà aparcar al carrer fins que finalitzin les actuacions.

Dia 18 la C.C. Llèpols del LLúpol va organitzar l'Octubrefresc. Una vetllada especial amb poesia musical de la mà de David & Joan i l'actuació del grup Jazz i Més. Va ser a la

plaça de Dalt. Per menjar estaven preparats Can Bernat i Cas Puput.

Dia 19 es va fer la XXXV Pujada a Lluc a peu. La sortida es va fer des de la Plaça Espanya a les set del matí. En

arribar a Lluc hi va haver una torrada de llengonissa i botifarrons. A

les 11 es va fer la missa amb la participació de Festa Pagesa en el ball de l'oferta. Es va dinar de paella. La diada fou organitzada per l'Ajuntament amb la col·laboració de l'Agrupació Festa Pagesa, l'Associació d'Amics de la Tercera Edat, Protecció

Civil de Mancor i altres voluntaris.

Dia 24 es va fer el contacontes *Un planeta sense contes* a càrrec de Púrpura Events. Va ser a la biblioteca i estava recomanat per infants a partir de 4 anys.

Dia 30 l'empresa concessionària d'aigua comunica que a causa de tasques de manteniment de la xarxa, hi haurà talls d'aigua.

Dia 31 es va celebrar la Nit de les ànimes i Tots Sants. A les 17 es començaren els tallers de rosaris ensucrats i

llanternes a la plaça de l'Ajuntament. En acabar, anaren a voltar pels carrers. Es va fer un concurs de façanes, balcons i jardins. Els premi de façana fou per Paula i Llúcia Frau, el del balcó per Pedregapor, i el de jardí per Gori i Blanca Abrines. Cada categoria fou premiada amb un val per a un sopar per a dues persones en un establiment del nostre poble.

NOVEMBRE

Dia 1, dia de Tots Sants, en el cementeri es poden apreciar les millors i treballs de manteniment que s'han fet les darreres setmanes. S'ha reparat la capella, millorat les zones verdes i el reg automatitzat, s'han canviat fanals, millorat la xarxa elèctrica, un repàs a les teulades.

Aquest dia la missa de Tots Sants fou a les 10:30 h a l'església seguida del responso al cementeri.

Dia 2 es va tornar donar atenció presencial l'ATIB a l'Ajuntament ja que estam dins el termini voluntari de pagament de tributs.

Dia 3 es publica el cartell de la Fira de l'Esclata-sang i de la Muntanya 2026.

Dia 4 es va iniciar un curs de brodat al local de la segona edat, al Casal de Cultura, organitzat per Arrels. Serà cada dimarts de 18 a 20 h.

Dia 5 es va fer un taller per a pares i mares: *Com gestionam els nostres infants?* Ajudava a descobrir de quina manera els infants de 0 a 6 anys gestionen les seves emocions. Les places eren limitades i es va fer a la sala de plens de l'Ajuntament.

Dia 6 es publica a premsa "Fades y Maria Hein protagonizan los Enderrock con tres premios cada una. Seguro que Fades nunca olvidará esta semana, ya que la casualidad ha hecho coincidir su estreno a lo grande en los Premis Enderrock, con tres galardones para la banda *Queer* de moda en Mallorca, y su concierto en la sala Razzmatazz de Barcelona con Samantha Hudson, otra mallorquina de pro dentro del colectivo LGTBIQ+." Els integrants de Fades són residents de Mancor. Enhorabona pels premis!

Dia 9 es va fer una Paella Solidària en benefici de l'AECC al local de la tercera edat al casal de cultura.

Els adults pagaren 15 euros i 10 euros els infants. Gràcies a l'organització i a tothom que hi va col·laborar!

Dia 13 l'Ajuntament informa de que ha incorporat una jove qualificada gràcies al programa SOIB Oportunitats; Ocupació per a Persones Joves Qualificades en Entitats Locals 2025. La subvenció rebuda ha estat de 28.148,80 € i ha permès la contractació d'una tècnica superior en educació infantil amb una durada de dotze mesos. Benvinguda!

Dia 14 l'Ajuntament informa de que la Unitat Bàsica de Salut ja ha estat reformada. S'ha fet una nova distribució dels

espais, insonorització de les consultes, pavimentació renovada, renovació completa d'instal·lacions i fusteria, nou magatzem i banys per al personal, pintura, reordenació i millora de l'espai d'admissió. Agraïxen a l'IB-Salut per haver donat resposta a les peticions de l'Ajuntament per millorar aquest espai, així com la seva col·laboració constant amb el municipi.

Dia 15 es va fer una Trobada de Cerveses Casolanes de Mancor de la Vall a partir de les 12 a la plaça de l'Ajuntament. També es va fer una sessió de vinils amb DJ Miquel Font. Organitzat per la CC Llúpol del Llúpol.

Dia 18 es va publicar un video promocional de la Fira de l'Esclata-sang i de la Muntanya que serà els dies 28, 29 i 30 de novembre, una mostra de cultura, artesanía i gastronomia.

Dia 19 es va fer un Ple ordinari a la sala de plens de l'Ajuntament.

Dia 21 l'Ajuntament informa de que ja s'han iniciat les obres de substitució i renovació de les canonades d'aigües fecals del carrer Antoni Bibiloni. Aquest projecte és possible gràcies a la convocatòria de subvencions plurianuals 2024-2025 del Consell de Mallorca.

Dia 21 es va fer la presentació del conte infantil "*La motxilla de colors d'en Dani*" amb la participació de l'autor Guillem Florit. Un conte per combatre el bullying que fou contat per Margalida Amengual.

Dia 25, Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra la Dona, es varen fer diferents actes el matí. Es va fer la lectura del manifest pels alumnes del CEIP Montaura, els del EI Montaura i de la gent gran del Centre de Dia. A la tarda, es va fer el taller *Jugam en igualtat* per a famílies i infants al Centre de Dia. Organitzat per l'Ajuntament, el Consell de Mallorca i Genèrica.

Dia 26 s'iniciaren les activitats de la fira de l'Esclata-sang i de la Muntanya amb un Show cooking de bolets a càrrec de na Leonor al bar de la Piscina.

Dia 28 es va fer *Contes de tardor* a càrrec de Margalida Amengual a la Biblioteca.

A la fira gastronòmica hi participaren el bar Ca's Puput, Forn de la Vall, bar Can Bernat, forn Ca na Bolla, bar Pentagona i Sa Piscina. Oferiren una gran varietat de plats amb esclata-sangs i bolets.

El vespre es va fer un correfoc de carrers i nit de foc per part dels dimonis de Son Ganxo de Costitx, Bruixes de Mallorca i dimonis de Mancor de la Vall. El recorregut es va fer pel carrer Metge Josep Mateu, carrer Canaleta i Avinguda 2 d'abril de 1925. Organitzat per l'Associació Arrels de la Vall.

La festa va acabar amb una sessió de vinils amb DJ Miquel Font a la plaça de Dalt.

Aquest dia es va publicar a premsa "La Fira de l'Esclata-sang se podrà disfrutar este fin de semana."

Dia 29 hi va haver un greu accident a la carretera d'Inca a Mancor, concretament a l'encreuament amb la carretera de Biniamar. La premsa va publicar "Muere un ciclista de 83 años al ser arrollado por una furgoneta en Mallorca. La víctima se habría saltado una señal de stop y el conductor del vehículo no habría podido esquivarle."

Dissabte dia 29 a les 11 es va fer l'obertura del mercat artesà i tradicional. Durant el matí, al carrer Massanella, es va situar sa Ludoteca d'en David. Aquest dia hi va haver obertes les exposicions: exposició del Món del calçat a Mancor al carrer Metge Josep Mateu, exposició de vestimenta pagesa al primer pis del teleclub, exposició cultural Arrels a sa cotxeria de Son Morro. Dins Son Morro hi havia l'exposició del IX Concurs de fotografia del món de bolets. La tafona de Sa Font Garrover va estar oberta

El capvespre es va fer la trobada de gegants. Feren la plantada a davant Son Morro i després una cercavila fins a la plaça de l'Ajuntament on ballaren. Després actuaren els cavallets de Mancor.

Dia 30 el mercat artesà i tradicional es va obrir a les 9. Després hi va haver trobada de xeremiers, tamborins i flabiols. Es passejaren pels carrers i feren una sonada conjunta al migdia a davant

l'Ajuntament. S'obriren les mateixes exposicions que el dissabte i s'hi afegiren l'exposició Món del motor clàssic al carrer Salvador Beltran, la mostra morfològica de ca de bestiar i mostra d'aviram al carrer Massanella. Allà mateix hi havia la mostra de rapinyaires.

A carrer Massanella s'hi va afegir el taller infantil Toca toca els animals.

Festa pagesa va fer una mostra de ball a la plaça de l'Ajuntament. Es va fer una ballada popular a Son Morro a càrrec del grup es Raiguer, una altra a la plaça de l'Ajuntament a càrrec de sa Revetla de Sant Antoni de Son Ferriol i una al carrer Massanella a càrrec de l'Agrupació sa Sínia de Consell.

Al matí es va fer l'entrega de premis del concurs "*El món dels bolets*". Enhorabona a participants i guanyadors.

Els cavallets tornaren actuar a la plaça de l'Ajuntament.

El fi de fira va ser al carrer Massanella amb música de DJ. Aquest dia es va publicar a premsa "Mancor y sa Pobla atraen a miles de personas en torno al producto local en sus ferias de otoño".

DESEMBRE

Dia 2 es publica a premsa "Balears registra el segundo mayor crecimiento poblacional de España: Roza los 1,25 millones de habitantes, con más hombres que mujeres". Especifica que "De los 67 municipios de

Baleares, solo hay 6 donde la población ha disminuido..... la población de Mancor de la Vall ha disminuido en 13 residentes, hasta 1.691 (-0,8 %)”.

Dia 4 es va publicar a premsa “Los dos mundos demográficos de la Isla: de Calvià a Mancor y sus realidades opuestas”. Es pot llegir a Mancor “el 78% de sus 1.691 habitantes ha nacido en las Islas”.

Dia 11 es va fer una Gimcana Literària a la Biblioteca. Activitat per infants entre 9 i 12 anys.

A partir de dia 16 i fins dia 9 de gener, es va fer una recollida solidària de joguines, que s’enviaren a Càritas, i productes d’higiene per la Creu Roja. Es va fer a les oficines de l’ajuntament i durant el mercadet de Nadal.

Dia 16 es va fer un taller de corones de Nadal i un pisolabis al bar restaurant Sa Piscina. Tenia un cost de 10 euros.

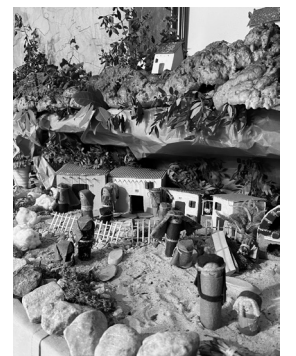
Dia 18 es va fer un concert de Nadal dels alumnes d’Espurna al teatre. Uns grans artistes. Enhorabona!

Dia 19 al matí es va fer el concert de nadal del CEIP Montaura a l’església parroquial. Al capvespre es va fer un contacontes i taller la biblioteca : El Camell Ei.

Dia 20 el Consell de Mallorca va commemorar els 100 anys de la constitució com a municipis independents de Consell, Lloret de Vistalegre, Mancor de la Vall i Ses Salines. Va ser al Centre Cultural de la Misericòrdia a Palma. L’Ajuntament va posar un autobús per tothom que hi va voler assistir. A les 11 es va fer un acte institucional que va començar amb una mostra de ball de bot, xeremiers i gegants dels diferents pobles. S’exposaren els gegants i cavallets d’Arrels. El batle de Mancor, Pep Frontera, va llegir l’acta de constitució i, posteriorment, es va projectar un vídeo commemoratiu. Llorenç Galmés, president del Consell de Mallorca, va rendir homenatge als batles que han liderat l’Ajuntament de Mancor de la Vall durant aquests 100 anys.

Dia 20 es va fer un mercat de Nadal a la plaça de l’Ajuntament. Es feren tallers d’Escriu el teu disseny, taller de

pintacares. Hi va haver venta d'artesanía, dolços i xocolata calenta. Els alumnes de Teresa Ripoll varen fer un concert de violí a la sala de plens degut a la pluja. A les 18 h es va fer l'encesa de llums i la inauguració del betlem fets pels usuaris i treballadores del Centre de Dia.

Dia 21 es va fer la presentació de la temporada 2025-2026 del CE Montaura al camp de Turixant. Feren venta de xocolata i coqueta.

Dia 22 es publica el cartell del concurs de betlems i de postals de nadal.

Dia 23 el Pare Noel va visitar als nins i nines al teatre gràcies al Club d'esplai s'Estel.

Dia 24 a les 18 h es va fer la missa de la Nit de Nadal. Amb el betlem vivent, sermó de la Calenda, cant de la Sibila i anunci de l'Àngel.

Dia 26 va morir Antònia Mateu Mir, de Can Xantis, als 97 anys. Natural de Mancor, residia al Vivero a Palma. Enviam el condol a la família.

Dia 27 es va fer una xocolatada a Santa Llúcia. Enguany s'ha celebrat

abans de final d'any per aprofitar i despedir a les 3 germanes del Sagrat Cor que se'n van després de 52 anys de regentar Santa Llúcia.

Dia 28 al matí l'Obra Cultural Balear va celebrar la Diada de Mallorca 31D a la plaça de l'Ajuntament amb xeremiers, lectura del manifest, cant de la Balanguera i xocolatada.

Dia 28 a les 16 h es va jugar a bingo solidari al Casal de Cultura.

Dia 29 es va fer un taller de galletes de nadal i cartes pels Reis Mags d'Orient al casal de cultura. Més tard arribaren els patges reials al teatre i agafaren totes les cartes per fer-les arribar als Reis.

Aquest dia va morir Francisca Ramón Seguí, de Can Paneret, als 90 anys. Enviam el condol a la seva família.

Dia 31 a les 10:30 h es varen fer les campanades infantils. Cada un duia 12 peces dels aliments que volgueren. Hi va haver jocs i música.

Al vespre, per despedir l'any, hi va haver raïm i cava per tothom a la plaça de l'Ajuntament. I després música amb el DJ Lino i el DJ Carlos Hermoso.

Vos desitjam un venturós 2026!

AJUNTAMENT INFORMA

ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA DEL PLE DE L'AJUNTAMENT DE MANCOR DE LA VALL DE 23 DE JULIOL DE 2025

ORDRE DEL DIA

1. Aprovació, si escau, de l'Acta de la sessió ordinària celebrada el 21 de maig de 2025.

El Batle informa que les correccions de les modificacions de l'acta a instàncies del Sr. Joan Ramon, s'ha inclòs. Que l'acta està revisada.

Es sotmet a votació, s'aprova per unanimitat.

2. Aprovació, si escau, de la modificació pressupostària núm. 7/2025

«PROPOSTA DE BATLIA

En data 8 d'octubre de 2024, el Consell Insular de Mallorca va aprovar les subvencions per a les accions genèriques i d'inversió (BOIB núm. 134, de 12 d'octubre de 2024), on es concedeix a l'Ajuntament la quantitat de 137.400 €

El Batle explica que la modificació pressupostària és relativa a la subvenció del Consell de Mallorca del PAESC, que després de presentar diferents pressuposts, millores i canvis ha passat un any entre des de sol·licitud i resolució i, per tant, s'ha hagut de fer aquesta modificació. Que l'únic canvi substancial es que s'ha cancel·lat la sol·licitud d'una pèrgola per la piscina i, s'ha substituït pels ombrejos de l'escola i per la compra d'un vehicle elèctric per policia local ja que aquest ha necessitat moltes reparacions. A partir d'aquí s'ha hagut de fer modificacions pressupostàries perquè cada partida té un objecte

Es sotmet a votació, s'aprova per 4 vots a favor i 3 abstencions.

3. Aprovació, si escau, de la modificació del Conveni de Personal laboral de l'Ajuntament de Mancor de la Vall.

«El Conveni del personal laboral de l'Ajuntament de Mancor de la Vall va aprovar-se inicialment, al Ple de 5 de juliol de 2017 si bé, després va ser modificat per acord de la sessió plenària de 6 de març de 2019.

El Batle explica que a petició dels treballadors i per millorar l'OPE respecte de les diferents places que manquen per cobrir, es va sol·licitar i decidir fer una RLT per l'empresa RODRÍGUEZ I VINYALS. Que a tals efectes, es va contractar una empresa per valorar els llocs de feina, que l'empresa va entrevistar al persona i, a partir d'aquí i de la resta de informació disposada, s'ha fet una puntuació a partir de diferents esglaons per categoria i plaça. El Batle explica es valor «europunt» i, que després de la corresponent negociació s'ha arribat a un valor 7.

El Portaveu de l'oposició demana si l'europunt modifica molt els salaris dels treballadors. El Batle explica que els salaris que han adquirit els treballadors encara que la RLT els hi baixi, es mantenen i aquelles que els augmenti s'incrementarà el salari. Que els salaris precaris s'incrementen en un % alt. Que l'altre opció era congelar els salaris "sobrevalorats" però es va optar per no perjudicar a ningú.

Es sotmet a votació, s'aprova per unanimitat.

5. Aprovació inicial si escau, de l'Ordenança reguladora de la prestació patrimonial de caràcter públic no tributari pel serveis de subministrament domiciliari d'aigua i clavegueram.

«PROPOSTA BATLIA

L'entitat Aqua Illes Gestión Integral del Agua SL va ser l'adjudicatària del contracte de concessió de servei d'abastiment d'aigua potable i clavegueram en virtut del contracte subscrit el 8 de maig de 2007, prorrogat el 12 de setembre de 2012 i, vigent fins al 8 de maig de 2032.

El Batle explica els antecedents que fan necessari l'aprovació inicial de la norma, que el més rellevant són les quotes, que hi ha un increment. Que s'ha passat de tenir tres trams a quatre trams i afavorir així els baixos consumidors, doncs l'increment més gran és pels grans consumidors (60 m cúbics). Que no hi ha pujada important a les famílies que fan un bon ús de l'aigua. Que per aquells consumidor de 30m2, sense comptar impostos, l'increment seria d'uns 16 euros trimestral.

Que a més mitjançant aquesta s'han unificat les diferents ordenances respecte aquesta matèria.

El Portaveu de l'oposició demana si hi ha grans consumidors, el Batle respon que sí, que al peritatge es determina quin % de població hi ha a cada tram, que hi ha uns 200 usuaris.

Que a més de reduir el consum d'aigua, la pujada és també per afrontar el dèficit que té l'empresa. Que respecte al clavegueram s'incrementa respecte a bars i restaurants que tenen un ús més continu. Que la quota de manteniment de contenidor pràcticament no es modifica.

El Portaveu de l'oposició respon que evidentment s'havia de fer, que són coneixedors del trams i dels estudis, i que estan d'acord que el 4 tram sigui el de major preu. Que si bé és una pujada d'imposts no la criticaran perquè és un bé comú.

El Batle afegeix que aprovada l'Ordenança es paralitzarà el contenciós. I que a partir d'aquí s'haurà de indemnitzar a l'empresa per un dèficit generat. Que respecte al dèficit al 2024 es farà una mitja no es farà un nou càlcul, i que tampoc s'han computat els dos trimestres de 2025, que no s'han peritat. Però que s'han de tornar 100.000,00 euros, explica que enguany sí es té crèdit per pagar i modificació feta i apunt per pagar

Es sotmet a votació, s'aprova per unanimitat.

6. Donar compte dels Decrets de Batlia del número 158 al 231. .

El batle fa un breu resum. No es fa cap pregunta per part de l'oposició.

7. Precs i Preguntes.

El portaveu de l'oposició aprofita el torn de precs i preguntes per desitjar una bona recuperació a na Carme i manifestar el seu desig de que pugui retornar a reprendre les seves funcions.

ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA DEL PLE DE L'AJUNTAMENT DE MANCOR DE LA VALL DE 24 DE SETEMBRE DE 2025

ORDRE DEL DIA

1. Aprovació, si escau, de l'Acta de la sessió ordinària celebrada el 24 de setembre de 2025.

Es sotmet a votació, s'aprova per unanimitat.

2. Aprovació si escau, del compte general 2024.

Assumpte: Aprovació del Compte General 2024

Atès que amb data 23 de juliol de 2025 va celebrar-se la reunió de la Comissió Especial de Comptes de l'Ajuntament de Mancor de la Vall a l'objecte de dictaminar el Compte General de l'exercici 2024.

Considerant que aquest Dictamen va ser favorable, es va procedir a la publicació al BOIB en data 29 de juliol de 2025, obrint-se per tant, el termini d'exposició pública de 15 dies que determina l'article 212 del TRLRHL.

Atès que a aquest termini no van presentar-se al·legacions, cal sotmetre al Ple l'aprovació definitiva del Compte General 2024 amb caràcter previ a la seva rendició.

Per tot l'anteriorment esmentat,

Es sotmet a votació, s'aprova per unanimitat.

3. Aprovació si escau, de la modificació pressupostària núm. 10/2025.

El Batle explica que la modificació és necessària per les subvencions (PAESC). Que es canvien les partides perquè hi ha hagut modificacions dels imports, modificacions acceptades pel Consell Insular de Mallorca.

Es sotmet a votació, s'aprova amb 4 vots a favor del Partit Popular i 4 abstencions del partit MES per Mallorca.

4. Aprovació si escau, de la modificació pressupostària 16/2025.

Atès l'expedient de modificació pressupostària tramitat a aquest Ajuntament, en què s'ha analitzat la viabilitat de la modificació pressupostària pretesa mitjançant Transferència de crèdit entre diferents àrees de despesa.

Atès allò establert a la legislació aplicable a aquesta matèria, assenyalada a l'informe de la Secretaria-Intervenció.

Considerant que per calcular aquesta despesa s'han tingut en compte crèdits que ara mateix es destinen a capítol 2 i 4 per a dedicar-los a capítol 2, crèdits que no tenen previsió de gastar-se al present exercici, i que es proposa la seva adjudicació a altres àrees on es preveu que es necessiten per afrontar despeses de personal, en tot cas, preferents.

Considerant que és competència del Ple l'adopció d'aquest tipus de decisions en matèria pressupostària en virtut de les facultats que a aquest òrgan confereix l'Art. 22 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, LRBRL,

El Batle explica que aquesta modificació afecta a les activitats culturals, esportives i festes i que es fa necessari l'increment d'aquesta partida. El portaveu de l'oposició respon que no està d'acord en que els diners del traspàs de crèdit surti de la partida dels treballadors no contractats.

El Batle explica que en aquesta partida hi va haver una previsió superior donada per la RLT.

Es sotmet a votació, s'aprova amb 4 vots a favor del Partit Popular i 4 abstencions del partit MES per Mallorca.

5. Ratificació si escau, de l'Acord extrajudicial subscrit entre l'Ajuntament de Mancor de la Vall i l'empresa concessionari Aqua Illes Gestión Integral del Agua SL.

El Batle explica que ja es va informar del dèficit en matèria de subministrament d'aigua i que el que es proposa és la ratificació de l'acord que es va subscriure amb l'empresa. Explica també que com l'Ajuntament no té doblers suficients, que es farà en tres pagaments als que s'addicionaran els interessos de demora.

El portaveu de l'oposició respon que es fa el correcte. El Batle reitera de la necessitat de la seva aprovació per poder-ho presentar davant el jutjat.

Es sotmet a votació, s'aprova per unanimitat.

6. Moció presentada pel grup municipal MÉS PER MANCOR en contra del genocidi al poble palestí de Gaza.

ACORDS

Feta aquesta exposició de motius, el grup municipal Més per Mancor proposa al Ple de l'Ajuntament de Mancor de la Vall que adopti els següents acords:

El Batle vol deixar clara la seva postura, afirma que *«Des del Partit Popular volem deixar clara la nostra postura. Compartim la preocupació per la greu situació humanitària que es viu a Gaza i condemnam de manera rotunda tots els atacs contra la població civil, tant els comesos per Hamàs contra ciutadans israelians com els que pateix la població palestina a mans de l'Estat d'Israel. La nostra convicció és que cap violència pot ser utilitzada com a arma política i que la vulneració dels drets humans és injustificable en qualsevol circumstància. Ara bé, consideram que la moció presentada té punts que no contribueixen a avançar cap a la pau ni a protegir la població civil, sinó que posen l'accent en mesures de boicot, sancions i confrontació. Nosaltres pensam que la solució no vindrà per la via de l'aïllament ni de l'enfrontament, sinó de la pressió internacional perquè **s'aturi immediatament la violència**, s'obrin corredors humanitaris i es garanteixi un procés de diàleg que pugui dur a una pau justa i duradora. Per aquest motiu, i tot reconeixent la gravetat del moment i la necessitat d'alçar la veu contra la vulneració dels drets humans, el nostre vot serà **abstenció**. Creim que la prioritat ha de ser clarament aturar els atacs i cercar solucions reals per a la població civil, no fomentar més divisions ni mesures que poden acabar reprimint a persones innocents.»*

Es sotmet a votació s'aprova per 4 abstencions del Partit Popular y 4 vots a favor de MÉS per Mancor.

7. Moció presentada pel grup municipal MES PER MANCOR per al traspàs de la gestió aeroportuària a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Es sotmet a votació, s'aprova per unanimitat.

8. Donar compte dels Decrets de Batlia del número 232-295

El Batle es demanat per l'expedient sancionador del punt verd.

9. Pres i preguntes.

1. En primer lloc, ens agradaria expressar la nostra alegria per veure que na Carme Riera torna a ser en aquesta taula. És una molt bona notícia. Benvinguda Carme.
2. Dia 28 de novembre de 2024 la Creu de Terme de Mancor de la Vall va caure. Han passat gairebé 10 mesos i la creu de Terme encara no està restaurada. Vos volem demanar en primer lloc quin ha estat el resultat de la investigació sobre el què va passar i en segon lloc com és que passat deu mesos encara no s'ha restaurat la Creu de Terme de Mancor de la Vall?

El Batle respon que la investigació realitzada no va tenir cap determinació i que l'expedient respecte a la seva restauració i col·locació, està a la Conselleria de Patrimoni perquè s'autoritzi la seva restauració. Que la idea és que abans de final d'anys pugui estar col·locada.

- 3. En relació amb la festa de ses Quintadetes d'enguany, volem expressar la nostra preocupació per la manca de policia local i la presència de vehicles circulant pels carrers on se celebrava la festa, posant en perill la seguretat dels infants. Tot i les barreres, es varen veure cotxes enmig de l'activitat festiva.**

També consideram necessari millorar l'oferta per als joves, ja que el grup musical estava enfocat als més petits i molts adolescents es varen desvincular de la festa.

Per això, proposam presència de policia local durant la festa, informació prèvia a xarxes sobre restriccions de trànsit i activitats adaptades a totes les edats, com una festa Holi o un grup musical per a joves.

La regidora de cultura respon que es va demanar que es podia fer a diferents sector però que ningú va fer aportacions. Que a més, l'any passat es va fer una gimcana i que no va tenir èxit i que per tant, enguany es va considerar seguir amb l'organització que es va preparar pel 2022.

El portaveu de l'oposició refereix que s'haurien de retirar els vehicles un parell de dies abans de la via pública i que no passin enmig de la festa.

- 4. Voldríem demanar a l'Ajuntament més cura en la comunicació interna i externa. No és normal que l'oposició no rebi a temps la convocatòria del plenari o hagi de demanar quin dia se celebra. També demanam que, si es fan servir canal i xat de WhatsApp, la informació es publiqui a tots dos llocs, per evitar que veïnats quedin desinformat, com ha passat amb la festa de ses Quintadetes.**

El Batle respon que sí, que són errades humanes.

- 5. Durant moltes setmanes està havent problemes a l'enllumenat públic sense que estigueu donant cap informació a la ciutadania. Què està passant a l'enllumenat dels carrers de Mancor? De la mateixa manera, també s'estan produint talls en el subministrament de l'aigua sense que des de l'Ajuntament doneu cap informació a la ciutadania.**

El Batle respon que hi ha hagut incidències i s'ha hagut de modificar quadres perquè el cablejat és antic i sobretot hi ha problemes quan plou. Que avui funcionen perfectament i, que s'està mirant de fer un canvi de cablejat. A més explica que hi va haver problemes per trobar l'averia.

Afirma també que el tall d'aigua es sol enviar a través de canals municipals però que si son urgents no és possible comunicar-ho perquè ens avisen quan està tallat. A més en la circumstància concreta, els depòsits estaven buits per manca de pluja.

- 6. Fa temps vareu retirar la xarxa de l'interior del poliesportiu de darrera una porteria i no s'ha tornat a col·locar. Com a conseqüència d'això un vidre del poliesportiu que no estava protegit per la xarxa es va cruiar a causa de les pilotades, generant un risc important pels infants que practiquen esport dins el pavelló. I per acabar-ho d'agreuja heu agafat aquest vidre cruiat i l'heu deixat fora del pavelló per la part de darrere on sempre hi ha nins i nines que juguen creant un nou risc per a la seva seguretat. Vos demanam que torneu a col·locar la xarxa dins el pavelló i que per**

seguretat retireu el vidre cruïat que teniu abandonat des de fa setmanes darrera el pavelló en una zona esportiva municipal plena d'al·lots.

El Batle respon que demà a primera hora ho comprovarà perquè la seva retirada està demanada des de fa dos mesos. Que està previst canviar la xarxa així com la lona perquè no entrin els ocells, que el pressupost és de 6.000€.

7. Durant aquest estiu hem vist dia sí dia també bosses de fems a devora les papereres que vareu instal·lar i evidentment les papereres sense reciclar. També estam veient com algunes de les papereres dels excrements de cans s'estan retirant perquè tornen velles però no s'estan reposant. Les papereres de residus urbans han generat un efecte crida on dipositar bosses de fems i és necessari posar noves papereres per als excrements de cans. Consideram molt necessari que des de l'ajuntament faceu feina en les diferents vies disponibles de conscienciació i de procediments sancionadors per a evitar que certs usuaris continuïn fent un mal ús de les papereres urbanes de residus i d'excrements de cans.

El Batle respon que s'han fet companyes amb els educadors de la Mancomunitat junt amb els policies locals. La Sra. Bover Martorell afegeix que son sobretot els turistes qui deixen les bosses.

El Batle respon que la campanya es fa pel turisme vocacional, però pot ser després els propietaris de les cases no ho expliquen als que entres. Que els propietaris poden utilitzar el punt verd perquè els turistes no ho hagin de fer. I que als municipis es recicla cada vegada més.

8. Ens ha sorprès que vareu votar a favor de la celebració de la postissa i inventada Diada de Mallorca de dia 12 de setembre però per altra banda a Mancor no vareu organitzar cap acte per a la seva celebració. És evident que quan ens inventam diades no hi ha contingut històric ni cultural per a la seva celebració. Esperam que aviat la celebració de la Diada de Mallorca torni a ser el 31 de desembre i que l'ajuntament de Mancor de la Vall hi doni suport.

9. Quan vareu aprovar la modificació de l'ordenança municipal que regula els preus de la piscina municipal per augmentar els preus dels usuaris no residents en cap moment vareu dir que havíeu decidit començar a cobrar als residents de Mancor de la Vall per fer ús d'aquest servei que durant tots aquests anys passats havia assumit l'ajuntament de Mancor. Tenint en compte que l'ajuntament de Mancor de la Vall es troba en una bona situació econòmica amb romanents de tresoreria disponibles, vos demanam que l'any que ve la piscina municipal de Mancor de la Vall torni a ser gratuïta per als residents i així garantir que tothom, sobretot les famílies més vulnerables econòmicament, tengui accés a aquest refugi climàtic municipal durant les onades de calor que patim durant l'estiu.

El Batle respon que es farà feina en aquest sentit. El portaveu de l'oposició respon que hi ha hagut gent que no ha volgut o pogut pagar els doblers per estar a la piscina amb els seus fills.

S'obre un debat sobre la modificació i perquè s'aplica o no, l'ordenança. El Batle reitera que es farà feina per fer-ho de forma legal.

10. Ara que tots els mancorins i mancorines podem gaudir de la Plaça de Dalt tancada als cotxes i oberta a la convivència de tot el poble, vos demanam que aquest hivern deixeu la Plaça de Dalt talment com la tenim ara i no la torneu a obrir als vehicles i a la inseguretat que generen aquests vehicles a les famílies que volen gaudir de les terrasses dels bars i a aquest espai públic amb seguretat.

ARA HA FET VINT ANYS...

Del que passà a Mancor durant el darrer trimestre de 2005, recordarem:

Dia 13 d'octubre una representació de mancorins participà amb una carrossa a la cavalcada de Santa Catalina Thomàs a Palma.

Dia 23 d'octubre tengué lloc la XV PUJADA A LLUC A PEU.

Dia 26 d'octubre començaren les obres d'ampliació de l'Escoleta dins el recinte del Poliesportiu.

Dia 24 de novembre una nevada cobrí el puig Major de Massanella fins cotes bastants baixes.

Els dies 25, 26 i 27 de novembre se celebrà la **III FIRA DE L'ESCLATA-SANG I LA MUNTANYA**, durant la qual es batiaren els gegants de Mancor, Joan i Llúcia.

Dia 26 a la Fira, a la concentració de gegants, per presenciar el bateig dels seus col·legues mancorins, Na Llúcia i en Joan, oficiat per Mn. Felip Díez, rector del poble.

Després tots brufaren els nous batiats i ballaren en honor seu.

Dia 18 de desembre es representà en el Teatre Municipal l'obra "*Aquest pito no pita*" a càrrec de la companyia CALABRUIX.

Els premis en el concurs de betlems foren: el primer premi Josep Frontera Martorell, segon premi ex aequo Xisco Ripoll i Petra S. Pericàs i tercer premi Antoni M. Morell Mora.

A les matines de Nadal cantà el cant de la Sibil·la Magdalena Grau Reynés. L'àngel anunciador fou Antònia Martorell Alba. Representaren la Sagrada Família Josep Villodres, Cristina Coll i Antoni Fuster.

A la festa de Sant Esteve, el COR PARROQUIAL oferí un concert de nades baix la direcció de Jaume Gual amb l'acompanyament a l'orgue per Bartomeu Ripoll,

El CE MONTAURA ocupava el 16è lloc dels 18 participants a la categoria de tercera regional de futbol, amb 3 partits guanyats, 5 empatats i 6 perduts.

Els naixements del trimestre foren:

Dia 6 d'octubre nasqué Cecília Vivas Pozo. Dia 7 d'octubre nasqué Jaume Morro Mateu. Dia 8 d'octubre nasqué Antoni Fuster Amengual. Dia 17 de novembre nasqué Nejlaa Jilali Zoulikha. Dia 27 de desembre nasqué Marta Sebastià Picó.

Es casaren: dia 12 de novembre la mancorina Maria Martorell Reynés amb el jove de Muro Joan Ferrer Mayol. Dia 10 de desembre es casaren a la capital de Tasmania, Jeremi Parquer resident a Mancor, amb la coneguda pintora Meg Walch.

No es registrà cap defunció durant el trimestre.

(de MONTAURA núm. 73)

Gabriel Fiol i Mateu

AGRUPACIÓ FESTA PAGESA

AGRUPACIÓ FESTA PAGESA
Mancor de la Vall

FIRA de L'ESCLATA-SANG i la MUNTANYA 2025

Entre productes de la terra, esclata-sangs, cordats i xeremies, la fira es va dur a terme quan la tardor arribà. A les paradetes de la fira, els visitants poguérem trobar bolets, plats tradicionals dels nostres bars i restaurants sempre acompanyats de productes locals i vins de la terra. Els carrers del poble s'ompliren de vida amb una mostra viva de les **tradicions mallorquines**. Els sons de les **xeremies** i el **flabiol** varen marcar el ritme de la

festa, convidant tothom a acostar-se a la plaça a gaudir de la mostra de l'escola de ball mallorquí Joana Rotger i l'agrupació Festa Pagesa. Enguany vàrem dedicar la fira a tots i totes les persones que dediquen el seu temps a confeccionar els nostres vestits tan vistosos. Les mostres no serien tan coloristes i, a més, conservam la vestimenta tal i com la duïen els nostres avantpassats.

FESTA DE CELEBRACIÓ DEL CENTENARI DE DIVERSOS POBLES DE MALLORCA A LA MISERICÒRDIA

FESTA DE CELEBRACIÓ DEL CENTENARI DE DIVERSOS POBLES DE MALLORCA A LA MISERICÒRDIA

UN POC D'HISTÒRIA

Les danses dels dimonis.

Consisteixen amb els coneguts de Sant Antoni, a més dels propis de les Illes, tasca que s'arrelarien 1600. fent una dansa s'ha de peu pla. La seva tasca sembla ésser ja consistent en sortir el dia de Sant Antoni per a fer burla del sant i encalçar els al.lots, més també sortien per a Nadal ballant una dansa particular que len s'ha recuperat després de trenta anys.

Pel que fa a la vestimenta dels dimonis, s'han d'apuntar una sèrie de particularitats, per una part, són dimonis de cara petita, no duen banyes, sinó unes grans orelles i cresta. Ballen amb uns calçons molt estrets i una camisa ampla amollada o fermada amb una cinta. Solen dur unes caretes que fan la cara el més lletja que poden. Els colors que es fan servir són el negre i el vermell, encara que no es té massa noció sobre aquest tema.

Perelló Femenia, D. (1993), Orígens del ball popular mallorquí. Inca Revista, Núm. 32, juny de 1993, p.22

eularimartorell.fotografia

BIBLIOTECA

24/10/25 Contacontes a càrrec de Púrpura Event “ Un planete sense contes ” per celebrar el dia de les Biblioteques

Vos imaginau un lloc sense contes? Sense llibres? Sense biblioteques?

Allà és on viu Tretze, envoltada de nombres i de fórmules matemàtiques.

Però un dia descobreix que hi ha un planeta rodó que està ple de paraules i frases. On els seus habitants tenen llibres i contes. Tretze està decidida a descobrir aquest lloc màgic.

#DiaDeLesBiblioteques #ContraLaDesinformacióBiblioteques

17/10/25 Club de lectura biblioteca - Escola Ceip Montaura 5è: Les Bruixes de Brooklyn de Sophie Escabasse

Un còmic ple de màgia, humor i misteri. L'Effie descobreix secrets familiars, bruixes i noves amistats en arribar a Brooklyn. Una lectura que enganxa des de la primera pàgina i que ha encantat als nins de 5è del Ceip Montaura.

07/11/25 Club de lectura " L'últim amor de Baba Dúnia" d'Alina Bronsky

L'últim amor de Baba Dúnia : Una lectura curta però intensa, plena d'encant i personatges inoblidables.

Enmig de la solitud d'un poble abandonat prop de Txernòbil, Baba Dúnia troba la seva pròpia manera d'estimar la vida, tot i (o potser gràcies a) la mort que l'envolta.

Baba Dúnia no només desafia la radiació, sinó també la por, la soledat i el pas del temps

Una història sobre la llibertat, la vellesa, la dignitat,, la memòria i l'humor que floreix fins i tot a la terra més irradiada.

11/11/25 Club de lectura biblioteca - Escola Ceip Montaura 6è : Los niños de cristal de Kristina Ohlsson

Una casa plena de secrets, una nena valenta i un passat que torna a fer-se sentir...

Un thriller juvenil que combina misteri, emoció i un toc sobrenatural.

Kristina Ohlsson ens recorda que la por pot ser també una porta oberta a la veritat.

21/11/25 Contacontes i presentació del conte **La motxilla de colors d'en Dani** a càrrec del seu Autor i na Margalida Aemngual

Una petita pinzellada del Contacontes i presentació **La motxilla de colors d'en Dani** Guillem Florit ha compartit el seu conte on explica una situació de bullying o assetjament escolar.

Na Margalida Amengual ens fa arribar un missatge ple de valors positius davant la diversitat, com ara el respecte i la tolerància, però també els valors de l'amistat i l'estimació.

Si no pogues venir al conte **La motxilla de colors d'en Dani**, t'espera a la biblioteca.

28/11/25 Contacontes de Tardor a càrrec del seu Autor i na Margalida Aemngual

Un recull de contes de tardor on poguerem gaudir de històries com: El lladre de fulles, Dos per mi un per tu 🐻 🍄, Un amic com tu 🦉 🦉 i El Bibliobus de l'Ant.

11/12/25 Gimcana literària a la Biblioteca a càrrec de Siracusa Cultural.

A biblioteca s'ha omplit d'enginy, mímica, rialles i molt d'amor pels llibres amb la nostra gimcana literària, pistes amagades entre prestatgeries, reptes literaris, recompensa i treball en equip han convertit la lectura en una autèntica aventura.

Gràcies a les participants per la vostra energia i curiositat, i també a Siracusa Cultural per fer-ho possible.

Seguim demostrant que llegir també pot ser jugar, descobrir i compartir!

12/12/25 Club de Lectura Mancor "Les calces al sol" de Regina Rodríguez

Darrera trobada de l'any al nostre Club de lectura i ho hem fet compartint la tertúlia de Les calces al sol, la història de na Rita Racons, un alter ego de l'autora, i la seva aventura als Estats Units on viu l'experiència de treballar d'au-pair. Lectura que ens ha fet reflexionar, emocionar-nos i, sobretot, conversar sense filtres.

Entre opinions diverses, rialles i mirades personals, hem tancat la darrera sessió de l'any 2025

Gràcies per fer del club de lectura un espai on llegir és també pensar, discutir i sentir.

15/12/25 Club de lectura Biblioteca-Escola 4t Ceip Montaura " Ottolina i la Gata Groga" de Chris Ridell

Ottolina i la gata groga de l'il·lustrador Chris Ridell és el primer títol d'una col·lecció de 4 i ens ha captivat.

Els pares de l'Ottolina sempre són de viatge i ella viu amb un ésser pelut molt simpàtic, el Sr. Munroe. No hi ha cap misteri, per complicat que sigui, que ells dos no sàpiguen resoldre!

Les imatges estan fetes amb tinta negra, només hi destaca un petit element de color vermell.

Si vos agrada resoldre misteris, col·leccionar coses estranyes, la intriga, els gossos, les desaparicions, els plànols, fer de detectius, les disfresses i les aventures ... segur, segur! que Ottolina vos enganxarà com els ha passat als nins de 4t del Ceip Montaura.

19/12/25 Contacontes i Taller de Nadal a càrrec de Púrpura Event “El Camell Ei ”

Els reis mags han anat al desert per triar els camells que els acompanyaran el pròxim nadal. Diven que el rei Baltasar sempre tira el millor camell... I pareix que s'ha fitxat amb n'Ei. El camell Ei està molt preocupat. Ell no pot volar com els altres camells, com s'ho farà?

ASSOCIACIÓ AMICS DE LA TERCERA EDAT

Benvolguts amics, falten pocs dies per acabar el darrer trimestre del 2025, i volem aprofitar el nostre espai dins la revista per comentar-vos dues activitats que hem fet aquests darrers mesos.

CARAGOLADA

El dia 26 d'octubre, celebràrem la tradicional caragolada, al casal de cultura, vam ser 88 persones que a les 13.30h posàrem peu davall taula per compartir aquesta festa d'amics, que vam fer extensiva a tothom, ja que els que no pagaren la quota també pogueren assistir, pagant un poc més per no fer discriminacions amb els socis (socis 18€ i la resta 22€), donant així la possibilitat de compartir aquesta tradició amb més gent.

Us comentam el menú, per si algú dels lectors no ho sap, i volgués participar el pròxim any:
Picada variada, Caragols, Bunyols, ensucrats o banyats en mel, vi, aigua, refresc, cava, cafè i licors.

DINAR DE NADAL

El diumenge 14 de desembre, vam organitzar el dinar de Nadal, aquesta vegada només amb els nostres associats. A les 14.00 h era l'hora de trobada al menjador del casal de cultura, ens vam reunir 82 persones per degustar un fantàstic menú, és sense cap dubte el millor dinar de l'any. És molt el temps i la il·lusió que dedicam tot l'equip directiu a aquest esdeveniment perquè surti al gust dels assistents.

Gràcies a tots el que ajudau a poder viure aquesta realitat, sense vosaltres seria impossible dur això endavant. Gràcies de tot cor. El menú de 25 euros per una data especial, amb Bullabessa de rap i marisc, Galtes de Porc acompanyat de pa de patata i bolets, Postres i pinya natural, Torrons de Nadal, Vi, aigua, refresc i cava, Cafè i licors.

Volem donar les gràcies a tots els assistents per compartir aquest dinar amb nosaltres, pensam que és el millor dia de l'any per estar junts, tenint molt presents als socis que ens han deixat. Feim un poc de memòria i, per desgràcia, són molts. Com tenim costum, ens agrada tenir un record dels amics que han mort durant aquest any 2025, i aprofitam la revista del quart trimestre per recordar els seus noms, i a la vegada, donar el condol els seus familiars i amics:

Juana Martorell Payeras

Margalida Martorell Santandreu

Vicens Amer Alorda

Amador Ramis Ripoll

Francisca Martorell Llull

Gabriel Horrach Capó

Sebastià Ripoll Reynés

Pedro Rotger Dols

Miquel Pocoví Serra

Fransica Ramon Seguí

Us volem desitjar un bon Nadal, i millor any 2026, ple de salut i felicitat.

Molts d'anys de part del nostre president Jaume Martorell i de tota la junta directiva.

Una forta abraçada.

Biel Llobera

DE TU A TU

Nom i introducció: Jaume Grau Alemany, de Ca'n Gallineta.

Els qui el coneixen saben que és un jove amistós, simpàtic i molt proper; ara bé també solen dir que en certs moments pot arribar a ser caparrut ja que sempre sol tenir les idees clares.

Fa uns any va cursar una formació professional en audiovisuals i arrel d'aquí, es va embarcar dins el món empresarial per fundar un projecte professional anomenat Rewindlab, una productora d'audiovisuals i agència de xarxes socials.

Una cançó...

Buuff, amb el meu bagatge com a músic no te sabia dir perquè n'hi ha moltes. Però si me qued amb una és la versió que va fer en John Meyer Ain't no sunshine al festival de Crossroads del 2010. L'artista per jo és un Déu, la nova cara del blouse. Un músic extraordinari, un geni.

Un color...

Diria el blanc ja que per jo representa que ho tens tot per fer. Ho trob un color que és zero invasiu. Me transmet netedat, espai. Si m'han de regalar alguna cosa, pot ser una camiseta bàsica blanca.

Un animal...

La meva cusseta Bimba. És de les millor coses que m'han passat a la vida, a més a ca nostra sempre hem tengut cans. I una altra opció és un cabrit que sempre me fan companyia quan vaig a córrer per muntanya.

Una pel·lícula...

No te'n sabia dir una en concret però m'agraden molt els thrillers psicològics. També te diria que qualsevol pel·lícula d'en Christopher Nolan o en Quentin Tarantino. Són els meus dos directors preferits.

Una persona que admires...

A la meva pradina jove na Magdalena Grau. És de les millors persones que conec, me sent molt afortunat de tenir-la a la meva vida. La seva capacitat d'empatia i de preocupar-se per la gent, la seva manera de ser, sempre pareix que no té res seu. És molt bona persona.

Una data especial...

Data com a dia exacte no me'n demanis cap perquè som molt xarec jajajaja. Però sí que me qued amb el dia que vàrem fer el debut amb Enrockats al Rock de Mancor quan tenia 17 anys. Es pensar-ho i encara me ve aquella sensació de nervis i record perfectament com me tremolava la mandíbula, cosa que no m'havia passat mai. Una gran manera de sortir de la meva zona de confort. Va ser increïble aquell dia, va suposar un abans i un després a la meva vida.

Un nom d'home...

Jaume, per tradició familiar de la part de Mancor. No hi ha molt a discutir. Si no fos Jaume, m'agrada Josep pel meu germà i el meu pradí de Campanet.

Un nom de dona...

Joana Aina, m'agrada molt. Fa el nom de la meva pradina i de la cosina. Amb el tema de noms m'agrada seguir la tradició familiar. Un altra nom que m'agradaria per una nina és Paula.

Un defecte...

Som massa perfeccionista. Estic massa obsessionat amb que les coses que m'importen han de sortir sempre impolutes.

Una virtut...

Som bastant polifacètic i resolutiu.

Un llibre...

El fet de que sigui tant cinèfil m'ha aturat bastant l'hàbit de lectura. Ara bé te diria una lectura juvenil que és La sombra del viento d'en Carlos Ruíz Zafón. És un llibre que s'apropa molt al tipus de pel·lícules que a jo m'agraden. La trama i el context històric en que succeeix m'agrada molt.

El teu lema...

En tenc un parell que m'agraden. El primer que te diria és que xerrant s'entenen, consider que si hi ha un problema sempre és mirar d'arribar a un consens. Un altra expressió que m'encanta és no en diguis d'altre. La deia sempre el meu pradí de Campanet. Una altra que m'agrada bastant per la meua manera de ser és que les coses ben fetes només se fan un pic.

El teu plat preferit...

Qualsevol plat de cullera o arròs a la cubana.

Un lloc que t'agrada de Mancor...

Sa Canaleta de Massanella, s'ha convertit en un lloc especial per jo. Tot i que està dins el terme d'Escorca però en aquest cas mos ho apropiam.

Què canviaries i què mantendries a Mancor de la Vall?

Mancor ha evolucionat cap un poble dormitori, desde que jo tenia 9 anys a ara hem doblat la població i aquest fet fa que jo sigui molt crític amb un aspecte de tots aquests nouvinguts i és el fet de no saludar pel carrer. Així saps immediatament si és o no és mancorí o mancorina. I així com això me molesta, valor molt la gent que ha vinguda i mostra interès per les nostres dates assenyalades, per les nostres costums, que es volen integrar. No vull que només s'agafi com a crítica el que he dit, també vull que es vegi com una convidada a formar part del poble. Sé que els mancorins som especials.

Qui t'agradaria que contestàs aquest qüestionari? La meua cosina Joana Aina Aloy.

Joan Ignaci Coll Mir

ENTREVISTA A GUILLEM VILLALONGA RAMONELL, *Villa*

Seguint amb la tasca empresa en referència al que tenim programat d'entrevistar els batles, que encara viuen i exerciren el càrrec al llarg dels anys d'ençà que Mancor va obtenir la independència i es va constituir el nostre primer Ajuntament. Avui continuarem amb el batle Guillem Villalonga Ramonell, que va regentar el nostre Ajuntament en dos quadriennis (2015-2019 i 2019-2023).

Per això, un cop rebut les respostes a les preguntes fetes, vaig mantenir una trobada amb ell i anotarem totes les respostes que podeu llegir a continuació.

Bé, Guillem, comencem. Quants d'anys tens?

55 anys, al 2 d'abril en faré 56. Faig ets anys es mateix dia, si bé amb molta diferència d'anys, que es va crear es nostre Ajuntament (dos d'abril de 1925).

On vares néixer?

A Lloseta.

El teu pare d'on era?

De Lloseta. Va néixer l'any 1940 i era fill de sabater i sabatera. Mun pare treballava de picapedrer i al cap d'uns anys de néixer jo, va deixar-ho per passar a treballar en un taller de sabates. També va ser un molt bon porter de futbol, jo només record els seus darrers anys de jugar, però pel que m'han contat, era molt bo, i molt dur. Sempre va dir que per ser un bon porter havies d'estar un poc sonat. Era "calent", dins sa porteria.

En Guillem amb el seu pare, tenia 3 anys, al camp de futbol de son Batle de Lloseta.

I la teva mare, d'on era?

Era de Binissalem, va néixer l'any 1947. Es meu padrí, que va morir quan jo era molt petit, treballava en unes vinyes i sa meva padrina era "jornalera".

Mu mare sempre va treballar en les tasques de casa, que complementava treballant de ripuntadora, que era una cosa molt comú a Lloseta, Mancor i tots els pobles en què sa principal indústria era sa sabata. També va dedicar-se uns anys a treballar en dues cases a Palma, on a més de fer neteja, també guardava els fills de sa casa. A mu mare sempre li va agradar molt passejar per Palma, i aquesta feina ja li estava bé per això.

En Guillem i sa bicicleta

Quants de germans sou a la família?

Tenc un germà i una germana més joves que jo. Som es més gran, tot i que ens duim poc temps entre nosaltres, amb es meu germà mos duim un any i amb sa meva germana, dos

Amb els germans i la germana a l'engronsadora

anys i mig.

On anares a escola?

Vaig anar a pàrvuls a ca ses monges de Lloseta, l'EGB a s'escola pública Es Puig de Lloseta i el BUP i el COU a s'Institut Berenguer d'Anoia d'Inca.

Fins quan hi anares a escola?

Fins acabar el COU, repetint 3er de BUP.

Quan vaig repetir 3er de BUP vaig coincidir al curs amb l'anterior Presidenta del Govern, amb na Francina Armengol. En aquells moments si ens haguessin dit que tots dos estaríem en política, ens hauríem fet un fart de riure.

Als dos darrers anys al Berenguer ja no treia ses mateixes notes que al principi, i vaig decidir deixar d'estudiar

Vares fer altres estudis?

Quan vaig tenir més de 25 anys vaig fer es curs d'Accés a sa Universitat per a majors de 25 anys, vaig aprovar i vaig iniciar sa carrera d'Història, però només vaig fer es primer curs.

Vares fer el servei militar?

Sí, vaig fer es servei militar a Marina. Vaig fer es mes d'instrucció a Cartagena i quan vaig tornar es meu primer destí va serà en es Port de Sóller, allà vaig fer de telefonista. Feia guàrdies un dia sí i un dia no. Aquest any havia fitxat

amb el Montaura per jugar a futbol, en Biel Pocoví, que era es batle en aquell temps, coneixia alguns oficials de Marina i amb altres directius mogueren fils per tal que pogués anar als partits i no fer tantes guàrdies. Me varen destinar a sa Patrullera de Vigilància Interior de la Ajudantia de Marina del Port d'Alcúdia, i hi vaig estar els 9 mesos restants. Allà només érem dos mariners i un suboficial a la Patrullera, i fèiem 12 sortides cada mes, de dia, i de nit, cosa que va fer que encara estigués més temps de guàrdia que a Sóller. Crec que en tota la temporada vaig poder jugar tres o quatre partits màxim.

Sa veritat és que, tot i no agradar-me "sa mili", i estar molts dies seguits al Port d'Alcúdia, no va ser una "mili" dura. Ens divertíem quan sortíem a la mar, fins i tot d'estiu anàvem molts de dies a nedar amb la Patrullera al Caló de Ferrutx, i el subninent aprofitava per fer-nos alguna paella de peix.

Estava i estic totalment en contra del Servei Militar, però reconec que no ho vaig patir gaire.

Quan vares entrar en el món del treball?

En es mes de setembre de 1990, uns dies després d'haver acabat es Servei Militar, vaig començar a treballar a Mármoles Amengual de Lloseta. Vaig treballar en es taller, tallant, polint i fent acabats i muntatges en pedra, fins al juny de 2001. Després, allà mateix, vaig passar a s'oficina de s'empresa, feia tasques administratives, però sobretot, dirigint ses tasques de producció cap en es taller; controlàvem ses feines que eren prioritàries per començar i acabar abans en un temps concret.

Des del juny de 2015 fins es juny de 2023, es vuit anys que vaig ser batle de Mancor. Es setembre de 2023 vaig tornar a Mármoles Amengual, i fins ara. Ara faig més tasques de facturació, pressupost i segueisc dirigint un poc les tasques a fer al taller. Exceptuant aquests vuit anys, duc 35 anys fent feina a sa mateixa fàbrica de marbres.

No has treballat a altres llocs?

De jovenet, mentre estudiava, quan tenia vacances, amb es meu germà i tots es cosins més grans de Binissalem, treballàvem al Karting de Ca'n Picafort, propietat de sa família de sa meva padrina jove, una de les germanes de mu mare. Jo estava de cambrer al bar, i ets altres treballaven amb es karts. Han estat es millors estius de sa meva vida, ja que estàvem es cosins junts durant tot s'estiu a Ca'n Picafort. Vivíem tots es joves al Karting i sa meva padrina jove i es meu tio estaven en una casa dins Ca'n Picafort. Noltors mos ho passàvem bé, es vespres i alguna que altra matinada eren bons, com ja vos podeu imaginar. Però érem molt responsables, encara que haguéssim sortit fins tard, a s'hora de començar a treballar tots hi érem.

Ens podries contar alguna d'aquestes sortides?

Sempre recordaré un dia per ses festes de Santa Margalida, tots es cosins hi anàrem perquè teníem unes quantes amigues allà. Havíem quedat amb es meu tio que vendria a cercar-nos a les 7 des matí per anar a fer Ski Aquàtic. Quan ell voltava es camí que du a sa pista de karts, nosaltres arribàvem de Santa Margalida. Ens desvestírem de cop i mos posàrem dins es llit fent s'adormit. No se'n va donar compte. Nosaltres mos n'anàrem a fer Ski, i a les 9 començàrem a treballar i no ens aturàrem fins a l'hora de tancar. Va ser un dia molt feixuc per tots nosaltres.

Parlem un poc, essent tu de Lloseta i n'Antònia de Mancor, com va néixer aquest nuviatge que es culminaria amb el matrimoni?

Vaig conèixer n'Antònia quan ella va començar a estudiar a l'Institut Berenguer de Noia. Ja la coneixia de vista de Lloseta, perquè son pare hi tenia un taller de mecànica de cotxes, i l'havia vista alguna vegada pes poble, però no havíem xerrat mai junts. N'Antònia crec que mai ha tengut sentiment de pertinença a Lloseta, jo, en canvi sí, que tot i ja ser mancorí, encara tenc sentiments de llosetí, i conserv esser llosetí.

Vàreu festejar molts anys?

Campament Esplai Mancor, col·laboració amb Lloseta
quan encara anàvem tots dos a s'institut, ella tenia 16 anys i jo en tenia 18.

Vàrem començar a festejar l'any 1989,

Durant ets anys que festejàrem vàrem compartir moltes curolles, entre elles ésser monitors d'esplai. Ella era monitora de l'Esplai s'Estel de Mancor, i jo ho era des Club d'Esplai de Lloseta, i quan era necessari, o millor dit, quan volíem intercanviàvem esplais. Jo anava al de Mancor i ella venia amb es de

Lloseta. I alguna vegada també enganxàvem altres monitors d'ambdós pobles. També vaig estar uns anys jugant a futbol aquí amb el Montaura. Crec que varen ser 5 temporades.

Quan vos casàreu i a on?

Mos casàrem dia 17 de novembre de 2001, a l'Església de Mancor.

On fèiu feina aleshores?

Jo ja feia anys que treballava a Mármols Amengual i n'Antònia ja feia uns anys que treballava a sa Notaria de Santa Maria.

Casats vos establíreu a Mancor?

Sí, a mi sempre m'havia agradat molt Mancor. Es pares de n'Antònia tenien un pis a Lloseta que pensaven que nosaltres hi voldríem viure; però nosaltres dos vàrem tenir clar que volíem una casa nostra a Mancor. Trobàrem una casa al carrer Canaleta que feia molts anys que estava tancada i bastant abandonada. Així i tot, ens hi tiràrem de cap. Ja teníem sa casa que volíem, i encara és ca nostra.

Teniu un fill, quan va néixer?

En Lluís va néixer dia 27 agost de 2006, ara te 19 anys. És sa millor cosa que m'ha passat en sa meua vida.

Ara estudia es Grau Superior d'Activitats Físico-Esportives a s'Institut de Pollença. És un bon esportista, i ara ja s'està convertint en un bon corredor de curses per muntanya, cosa de què n'estic molt orgullós.

Abans d'entrar en política podries contestar a dues preguntes. Sé que ets molt aficionat a l'esport de senderisme i córrer per la nostra tramuntana. Com va néixer aquesta afició i com ho dus?

Sí, fa molts anys que faig curses per muntanya. Vaig començar a córrer l'any 2005, quan vaig deixar de fumar. Un amic meu de Lloseta, me va dur un dia a entrenar pes Puig de Lloseta, i allò me va encantar. Tot i que faig alguna cursa per asfalt, sa gran majoria són per muntanya. He fet sa Serra de Tramuntana de cap a cap. Fins i tot, un any que vaig estar molt bé, vaig fer s'Ultra Trail Serra de Tramuntana, que eren uns 120 kms. en 21 hores. També he fet curses pes Pirineu, i ara, que es caps de setmana estam a sa Colònia de Sant Pere, entrenant i competint, estic descobrint sa bellesa des Parc Natural de Llevant, és esplèndid.

Aquests dies estava fent una recopilació des kms que he fet el 2025, just en competició, i sense contar entrenaments, m'han sortit uns 540 kms i uns 25.000 m. de desnivell positiu.

Com he dit abans es meu fill és un bon corredor de muntanya, per això, compartim entrenaments, curses, discussions, i moltes rialles. Fins i tot estic descobrint rutes d'entrenament molt properes a Mancor, gràcies a ell.

M'agrada molt veure un grupet de set o vuit joves que es disputen podis entre ells, però alhora, s'ajuden i disfruten junts. Ho viuen molt intensament.

Premi Federació Balear de muntanya i escalada

També he sabut que tens una altra activitat, que t'agrada i té relaxa, que és el planxar roba. Com ho dus?

Sí, sa veritat és que sí. Sempre he tengut clar que ca nostra és des tres que hi vivim, i que per tant, no hi ha tasques d'un o de l'altre, les tasques de casa són des tres. No me consta gens agafar es fregador, s'aspirador, fer llits o netejar. Normalment quan hi ha roba per rentar i planxar ho faig jo. Es ver que quan me vull relaxar, si hi ha roba per planxar, me pos una pel·lícula o una sèrie de televisió, enxuf sa planxa i començ a planxar.

Passem ara a parlar del teu camí en la política. Quan entraves en política?

Vaig presentar-me en unes llistes electorals municipals en sa primera candidatura que el PSM va presentar a Lloseta, l'any 1995. A les de 1999, també vaig tornar presentar-m'hi amb ells.

Vares ser regidor a l'Ajuntament de Lloseta?

No, jo anava bastant enrere en les llistes, el 95 tancava la llista crec, i el 99 anava el sisè. Però sí que vàrem assolir, per primera vegada, un regidor del PSM a Lloseta l'any 1995, per nosaltres va ser tot una fita.

El teu pas en la política en el poble de Mancor. Sí que vares formar part de l'Ajuntament com a regidor i després com a Batle. Ens pots explicar un poc el període d'abans de ser batle?

Sí, molt senzill, A les eleccions municipals de 2007, quan ja duia 6 anys vivint a Mancor, i havia començat a entrar en es moviments des PSM de Mancor, vaig anar es segon d'una llista que fèrem entre es PSOE i es PSM, ens diguérem Mancorins pel Canvi. Tenguérem dos regidors. Aquell any a Mancor corresponien encara 7 regidors.

L'Ajuntament es va constituir en 4 del PP, 2 de Mancorins pel Canvi i un d'Unió Mallorquina. Jo vaig ser un dels dos regidors de Mancorins pel Canvi.

A les eleccions de 2011, Mancor ja va tenir 9 regidors, com tenim ara, i no 7. Jo vaig encapçalar la llista des PSM, i vàrem

Constitució de l'Ajuntament dia 15 de juny de 2019

tenir 3 regidors nostres, un des PSOE, i 5 des PP.

Parlem un poc dels anys de la teva Batlia?

A les eleccions municipals de 2015, es components des PSM, teníem clar que volíem sa batlia de Mancor. Era per nosaltres sa fita a aconseguir. Jo vaig tornar encapçalar sa llista de MÉS per Mancor. I aquesta vegada sí que vàrem guanyar les eleccions.

Era sa primera vegada, des de sa tornada de sa democràcia, que hi havia a Mancor un partit d'esquerres al govern local. Tot una fita i una responsabilitat, que per sort repetirem l'any 2019.

Després, tal com ja havia decidit l'any 2015, i ho tenia clar, que en cas de tornar guanyar l'any 2019, no me presentaria a les eleccions de 2023. Sempre he cregut que 8 anys és es temps més idoni per estar en un càrrec electe, tot i que respect molt a totes i tots es que creuen en estar-hi més temps, això és una opció molt personal.

Quins problemes més importants vares tenir en els dos governs. Parlem primer del període de 2015 a 2019.

Degut a sa manca d'experiència, sa cosa va ser dura i complicada. Es primer dia, quan vaig arribar al despatx, na Xisca, sa Secretaria de l'Ajuntament, me va posar damunt sa taula s'expedient des tancament de s'antic Parc Verd, era un problema greu al què haviem de donar una solució ràpida.

També ens trobàrem amb un problema greu de manteniment en sa xarxa de distribució d'aigua, es taponaments de calç eren importants i a l'estiu de 2016 arribàrem fins es punt que alguns habitatges de zones molt concretes des poble es trobaren fins a tres setmanes sense subministrament d'aigua.

Aquests varen ser es problemes més greus que tenguérem al principi de sa primera legislatura.

El nou Parc Verd que va substituir el que fou tancat

I en el segon període, quins foren els problemes més importants que tenguéreu?

També va ser al principi. El març de 2020 varen començar tots es problemes de sa pandèmia de sa COVID-19. Es confinament, es fet que molta gent no pogués anar a treballar i deixàs de tenir ets ingressos habituals, ens va posar a prova a tots es que en aquells dies estàvem al front de les diferents administracions.

Record es primer dilluns, quan vaig sortir de casa a les 8:00 h per anar a s'Ajuntament, així com ets altres dies sempre trobaves veïns o veïnes pes carrer, o davant es Forn de ca na Bolla, o en es cafès de sa Plaça, aquest dia no vaig veure ningú en tot es poble. Aquest fet me va impressionar i vaig veure que ets humans som molt febles.

Crec que tots es que vivim en es pobles no heu patírem tant com sa gent que viu a barriades de ses grans ciutats com Palma, enmig de pisos, on tan sols podien sortir a algun balcó o algun pati interior. Això degué ser molt dur.

Ara hem parlat de problemes. En els 8 anys de Batle, supòs que has tengut algunes satisfaccions de les teves actuacions.

L'escola nova, sa millora en moltes infraestructures, sa creació de nous actes culturals (sa celebració de sa festa del llibre, es mercadet de Nadal, Música i Racons, excursions familiars...) que per desgràcia veig que ara alguns es tornen a perdre.

Millorar ses condicions des treballadors de s'Ajuntament, creant per primera vegada, un conveni laboral per ets empleats i donar sa possibilitat de millorar es sous a través de sa carrera professional. Introduir una manera de fer política, fent que es ciutadans poguessin dir-hi sa seva a través des Forums Ciutadans, que també han desaparegut. Em sent orgullós d'aquestes fites i de tota aquella gent que ens va acompanyar durant aquests vuit anys.

Has tengut altres càrrecs en la política?

No, llevat de ser membre de càrrecs interns des partit com puguin ser membre de s'executiva de MÉS per Mallorca i membre des seu Consell Polític.

Pots fer una anàlisi del poble?
Com el veus? Està el poble dividit, què opines?

És un poble en creixement, amb gent nova, amb gent arrelada, amb nouvinguts i amb mancorins amb "es vuit llinatges mancorins".

A vegades costa d'admetre que les novetats en es comportament, en sa manera de fer, en sa manera de viure al poble des nouvinguts, pugui ser distinta a sa tradicional. Alguns nouvinguts no tenen cap problema, com jo mateix, en entrar als cercles d'associacions o activitats des poble. Altres no solen acostar-se gaire a l'entorn des municipi. Però això, avui dia sol passar per tot, i jo no hi veig cap problema.

El poble està dividit?

No ho sé, és un mantra que fa anys que sent; però només se sent en aquelles persones que no són capaços d'admetre que uns podem ser diferents des altres, sense que això hagi de ser un problema.

Políticament, és evident, amb es resultats electorals des darrers anys, que actualment hi ha dues corrents ideològiques molt al 50%, Però personalment, en això no hi veig cap problema.

Ens havia passat el temps, acabàrem la revisió feta a cadascuna de les respostes i el fill d'en Guillem ens va fer la foto que podeu veure. Gràcies Guillem per la teva predisposició en respondre a l'entrevista.

Jaume Gual Mora

Arranjament del camí de Biniarroi

DE TOT UN POC ... COSES DE CA NOSTRA***QUI DIES PASSA, ANYS EMPENY***

Diuen en bon mallorquí “Any nou, vida nova”, per això enguany a l’any 2026 canviaré un poc l’estructura de l’escrit “De tot un poc... coses de ca nostra”. Acabam de tancar l’any 2025, en el qual a Mancor hem viscut el Centenari de la creació del nostre Ajuntament, i hem iniciat l’any 2026.

Servint-me de la comunicació que l’amic Biel Fiol i jo presentàrem a les III Jornades d’estudis locals de Mancor, l’any 2023, sota el títol “El curs de l’any. Mancor de la Vall a mitjan segle XX”, recordarem com era, aleshores, la vida a Mancor i com se celebraven les festes populars i religioses.

Introducció.

La segona mitat del segle XX comportà un canvi tan radical a la vida dels mancorins com ningú s’havia imaginat. Costums i treballs ancestrals, que tothom considerava inamovibles, desaparegueren totalment, com fer ranxos, batre a les eres, collir olives en la forma tradicional, fer oli a les tafones antigues, llaurar i tragar amb bèsties i carros, etc. Així com els canvis en les pràctiques religioses i en la vida familiar.

La base econòmica dels mancorins era bàsicament agrícola i ramadera, encara que el poble no donava feina a tothom, per això s’havien de desplaçar fora poble per fer carbó, exsecallar i altres treballs agrícoles. També hi havia sabaters que feien feina a ca seva a compte de fàbriques d’Inca i Lloseta. Igualment ja hi havia gent que anava a treballar com a sabaters i dones teixidores a Inca, cosa que anà augmentant en anys posteriors.

Alumnes de l’Escola Nacional de nins el curs 1922-23,
amb el seu mestre Manuel Caballer,
en la seva 1a etapa a Mancor

La gran gelada de dia dos de febrer de 1956, el dia més fred a Mallorca de tot el segle XX, i les nevades dels dies següents, foren un cop molt fort per l’agricultura que mai es va refer. Aquestes circumstàncies acceleraren el canvi del secular modo de viure, encara que més prest o

més tard, s’hauria produït. Hi ha moltes descripcions d’actes religiosos que llavors tenien molta incidència en la vida mancorina, que també són els que més han canviat i gairebé han desaparegut.

ALGUNES FESTES QUE SE CELEBRAVEN ELS TRES PRIMERS MESOS DE L’ANY.**Mes de Gener**

Cap d’Any. El dia primer de gener era una festa com un diumenge. No s’havia posat de moda això de sopar de marisc ni menjar dotze grans de raïm a les dotze de la nit.

Festa dels Reis. No se celebrava cap cavalcada el vespre anterior, cosa que no impedia que els nins esperassin durant la nit el pas dels Reis per ca seva. Per això deixaven una sabata plena de garroves, o altres aliments, pels cavalls de ses majestats.

Sant Antoni. Aquest dia a moltes cases es feien bunyols. L’obrer de sant Antoni, que era l’amo Antoni Sastre de can Macip, era el principal protagonista de la popular festa d’aquest sant.

Sant Sebastià. Era dia feiner, però a l’església se celebrava una solemne Eucaristia tal com ho havia ordenat el senyor Sebastià Mateu de Turixant, mort dia 3 d’abril de 1932.

Mes de febrer

Festa de la Candelera. Dia 2 de febrer se celebrava la festa de la Purificació de Maria, més coneguda com la Candelera, perquè a una cerimònia es beneïen candeletes que després es repartien entre els fidels.

El Carnaval. Aquesta festivitat, coneguda anteriorment com els *Darrers Dies*, va ser oficialment abolida durant la dictadura franquista, fet que va provocar una pèrdua notable de la seva popularitat respecte al període anterior a la Guerra Civil. *(enguany serà el diumenge dia 15 de febrer)*

Mes de març

La Quaresma. Pot començar pel febrer o pel març depèn del calendari lunar que fixa la festa de Pasqua. Eren quaranta dies que entre dejunis i falta de diversions, a la gent li pareixia llarga i mal d'aguantar. *(enguany comença el dimecres de cendra, dia 18 de febrer)*

Sant Josep. Era festiu, molta gent aprofitava per complir el que manaven el segon i tercer manament de la Santa Mare Església que obligaven a confessar-se una volta a l'any i combregar per Pasqua Florida.

Les primeres comunions. Se celebraven un dia feiner de la Quaresma. Llavors, paradoxalment, es feien dues primeres comunions. La primera als set anys i l'altra als 10 anys. Record que jo la primera la vaig fer vestit d'escolanet.

Com se celebrava el Carnaval a Mancor

La dictadura franquista havia declarat abolida aquesta festa, per això no tenia la popularitat que havia tengut abans de la Guerra Civil. Encara que el Governador Civil publicava cada any una ordre que manava que no es podien fer disfresses amb la cara tapada, ni anar vestits amb robes d'altre gènere,

Aquest grup va celebrar l'enterro de sa sardina al bosc de Massanella, l'any 1935

alguns gosaven disfressar-se amb la cara tapada, i a la vetlla d'un dels darrers dies anaven a casa d'amics i coneguts i amb una veu en falset, des del portal deien *Voleu mascaretes?* intentant no ser identificats, cosa que originava rialles i gresca.

El dijous Llarder, el darrer diumenge i dimarts abans de començar la Quaresma, eren bastants els nins i nines que es passejaven pel poble disfressats. Durant aquests dies, en el passeig que es feia a l'horabaixa donant voltes per la plaça de Dalt, carrer Major, plaça de Baix i carrer Párroco Femenia, no era estrany que joves tirassin flor de bova als cabells de les al·lotes que els ocasionava molèsties quan

es pentinaven. També se celebraven balls d'aferrat, com llavors es deia, sobretot el dijous Llarder i el darrer dimarts abans de començar la Quaresma, cosa que tenia aferrissada oposició del rector de la parròquia. Per fer aquests balls, els promotors havien de demanar al president de la societat *El Amparo Mancorense* que firmàs la petició al Govern Civil per poder celebrar-ho, amb el subterfugi de què seria gratuït i pels socis de la societat, cosa que era falsa ja que es cobrava i podia entrar tothom que pagàs

Integrants d'una carrossa a les Beneïdes de Santa Antoni de l'any 1943. L'home de l'esquerra és l'amo en Toni de can Massip, l'obrer de Sant Antoni.

l'entrada encara que en el Govern Civil, sabien que era una magarrufa. A més el batle havia de posar el vistiplau a la instància. Una vegada concedit el permís, havia d'entregar-ho al cap del quarter de la Guàrdia Civil de Selva, pel seu coneixement perquè hi solien enviar una parella per vigilar que no es fes res il·legal. Els balls es feien al cafè de can Bernat.

Un any, devers l'any quaranta, es produí un fet vertaderament vergonyós. El darrer dimarts de carnaval, havent-se acabat el ball, la gent continuà al carrer la festa fent una corrandà al crit de "*L'escarabat xinxón*". Un purista, considerant que ja estaven a la Quaresma, anà fins a Selva, ja que encara no hi havia telèfon a Mancor, i va avisar la Guardia Civil d'aquell sacrilegi. Elements de la Guàrdia Civil es desplaçaren a Mancor i amb vergues d'ullastre començaren a pegar, indiscriminadament, a tothom fins que es pogueren refugiar a ca seva.

Durant aquests dies, en l'aspecte gastronòmic, era general a tots els domicilis confeccionar greixonera amb les parts del porc que s'havien salat a les matances pensant amb aquest destí, també es feien coques dolces de motlle, procurant consumir ambdues menjues abans del Dimecres de Cendra, per allò de l'abstinència quaresmal.

En aquesta època de l'any la principal activitat del camp era cuidar els sembrats que anaven creixent, com entrecavar favars que solien fer dones i que armades amb una xapeta removien la terra i llevaven les herbes dolentes. També era bon temps per exsecallar els arbres de fulla caduca aprofitant que estaven en letargia hivernal.

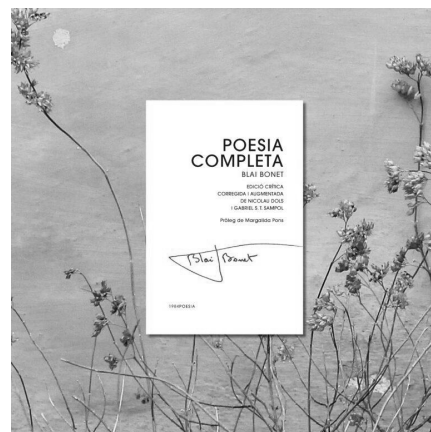
HEM COMENÇAT L'ANY 2026

L'any 2026 serà l'Any Blai Bonet, poeta i escriptor i l'Any Gaudí, un dels màxims exponents del modernisme i un dels arquitectes més influents de la història de l'arquitectura mundial. Petita ressenya de cadascun.

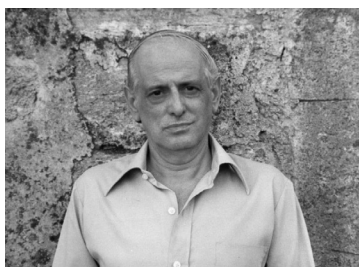
Blai Bonet, Santanyí 1926-1997

Nascut en una família humil, va ingressar al seminari, però va interrompre els estudis per motius de salut. La seva trajectòria inclou llibres com *El Color*, *L'Evangelí segons un de tants*, *El poder i la verdor* i *Nova York*.

En el premi literari, *Vila de Santanyí*, s'ha creat, coincidint amb el centenari del naixement del poeta santanyiner, el Premi Blai Bonet de pensament que reforça el seu paper com a referent de la literatura en català amb la creació d'una nova modalitat.

Edicions de 1984 ha publicat *Poesia completa*, un volum que reuneix la totalitat de l'obra poètica de Blai Bonet, editada críticament per Nicolau Dols i Gabriel de la S. T. Sampol. Aquesta edició, corregida i augmentada, incorpora els dotze llibres publicats en vida pel poeta, així com dos reculls inèdits *Sonets* i el cicle d'*Albons*, i una selecció de peces esparses.

A més, incorpora variants de poemes que difereixen substancialment de les versions conegudes i totes les poesies esparses o inèdites localitzades, incloses les que formaven part dels volums *Oh Calvary*, *Calvary* i *El*

Jove (1971), llibres que Bonet no va arribar a publicar però dels quals va reutilitzar materials en edicions posteriors.

Blai Bonet

Antoni Gaudí i Cornet, Reus 1852-Barcelona 1926

Aquest 2026 es compleixen 100 anys de la mort de l'arquitecte Antoni Gaudí, un dels màxims exponents del modernisme i dels més influents de la història de l'arquitectura mundial. Amb l'any dedicat a Gaudí és commemora el centenari de la seva mort i es vol reconèixer la seva figura i la seva obra. L'efemèride ha estat declarada com a Commemoració Oficial de la Generalitat de Catalunya, i també Esdeveniment d'Especial Interès Públic (EEIP) per part del Ministeri de Cultura de l'Estat.

El Consell de Gaudí, organització dedicada a promoure i difondre l'obra de Gaudí, agrupa catorze obres ubicades a Catalunya. No hi ha dubte que la més important és el temple de la Sagrada Família.

Gaudí va treballar a la seu de Mallorca. A instàncies del bisbe de Mallorca Pere Joan Camins, que fou l'impulsor de la reforma de la Catedral de Mallorca, realitzada per Antoni Gaudí entre el 1902 i el 1914, una reforma litúrgica i artística d'una significació única, facilitar i millorar la participació dels fidels al culte.

La Catedral de Mallorca participarà a l'Any Gaudí, junt amb la Conselleria de Cultura, tenen previst un congrés, una exposició i diverses activitats de divulgació, així com visites especials per mostrar l'empremta i el llegat de Gaudí a la Seu.

Jaume Gual

Mora

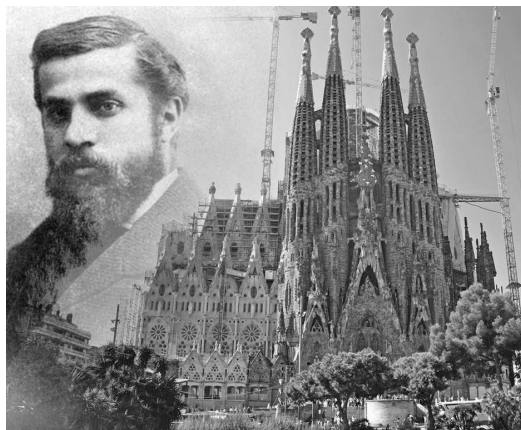

FOTO D'ANTANY, HAN PASSAT 72 ANYS...

La fotografia correspon a un partit celebrat a les festes de Sant Joan de 1953 i que contà amb la presència del mancorí Antoni Morro *xisquetó*, que llavors jugava amb el Valladolid de primera divisió.

Aleshores, en el C.D. MONTAURA regnava l'eufòria ja que durant la pas-sada temporada havien conquistat els trofeus de grup de pobles i el de Ma-llorca del torneig OAR-AGUILAS.

A la fotografia apareixen els cinc components de la davantera i que són, d'esquerra a dreta, Pep Martorell *va-llaquet*, Pepe Moranta *escolana*,

Jau-me Grau *de cas saig*, Jaume Estrany *tonet* i Simó Martorell *prim*. Tots ells ja han deixat aquesta vall de llàgrimes. Els seus fills i nets segur que els recordaran.

Gabriel Fiol Mateu

E. I. MONTAURA

Un viatge pels colors de la tardor i la màgia del Nadal

Amb l'arribada de la tardor, a l'escoleta iniciarem el primer trimestre del curs amb molta il·lusió i ganes de compartir vivències, aprenentatges i moments especials amb els infants.

Durant el mes d'octubre ens endinsarem en la descoberta de la Tardor, a través de diferents propostes i activitats adaptades als més petits, fomentant l'experimentació, els sentits i el joc.

També celebrarem el Dia de les Verges, elaborant un rosari amb cereals, i l'escola ens va convidar a viure una experiència molt dolça: anar a veure com es feien els bunyols i, per descomptat, tastar-los.

Al mes de novembre continuarem treballant la Tardor i ens aproparem a una de les tradicions més arrelades del nostre poble, la fira dedicada a l'esclata-sang, apropant-la als infants d'una manera propera i significativa.

A més, participarem activament en el 25N, Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra la Dona. Pujarem a la plaça de l'Ajuntament per llegir un manifest molt especial, on cada infant va estampar la seva mà de color lila i una paraula aportada per la família, com a símbol de respecte, igualtat i estima. Tot

aquest material va quedar penjat a les baranes de la plaça, fent visible el compromís de la comunitat educativa.

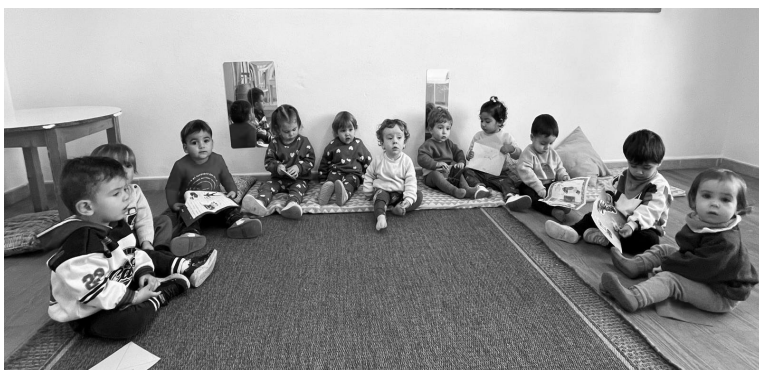
Al desembre, donarem la benvinguda a l'hivern i ens centrarem especialment en el Nadal.

MONTAURA

L'escoleta es va omplir de color i alegria amb la decoració nadalenca, i volem fer un agraïment molt especial a l'AFA i a l'escola Montaura per comptar sempre amb nosaltres, així com a n'Elionor i en Miquel del restaurant Sa Piscina, que ens varen fer possible una deliciosa xocolatada que els infants varen gaudir moltíssim. També agraïm a les famílies de l'escoleta la seva implicació aportant decoració nadalenca feta amb materials reciclats, amb la qual engalanàrem els passadissos del centre.

I, per posar el punt final al trimestre, rebérem la visita tan esperada del Patge Reial, que va venir a recollir les cartes dels més petits, carregades de desitjos i il·lusions.

Així acomiadarem el primer trimestre, partint cap a les vacances de Nadal amb el cor ple de bons moments, experiències compartides i l'alegria de continuar creixent junts.

ANIVERSARIS

LUNA

LLÚCIA

AGNÈS

CEIP MONTAURA

Durant aquests dies de preludi nadalenc, el CEIP Montaura s'ha omplert d'alegria, color i esperit comunitari gràcies a un conjunt d'activitats que han comptat amb la implicació de tota la comunitat educativa: alumnat, professorat i molt especialment les famílies.

Les celebracions varen tenir el seu inici en la decoració nadalenca del centre inspirada en el contes tradicionals com a punt de partida que va ser elaborada amb molta il·lusió per les famílies. Gràcies a la seva col·laboració i creativitat, varen aconseguir embolcallar de calidesa i màgia a cada racó de l'escola. Paral·lelament, els nins varen participar en diferents tallers de manualitats de Nadal, que els varen permetre compartir moments especials amb companys de tots els nivells d'Infantil i Primària.

Una de les activitats més esperades, i que no podem deixar sense mencionar, va ser la colcada nadalenca en bicicleta i/o patinet, una iniciativa lúdica i sostenible que va omplir el carrer de trull i somriures. També hi va haver lloc per a l'“Ugly Jumper Day”, una jornada divertida en què grans i petits vàrem lluir jerseis nadalencs ben originals!

I el moment dolç, el va marcar la xocolatada oferida per l'AFA, i elaborada, com sempre, per n'Elionor de Sa Piscina, amb la qual vàrem assaborir una menja que, recorrent a l'entranyable poema de Martí i Pol.

*És bona al matí
i quan s'hi berena
té un gustet molt fi.*

L'endemà, la visita d'un patge arribat expressament des d'Orient, va aportar un toc de solemnitat reial amb la recollida de les cartes sota l'entusiasme i emoció dels més petits.

Com a cloenda a aquestes celebracions, es va oferir el tradicional concert de nades, aquesta vegada en format de conte, on l'alumnat va deixar paleses les seves habilitats damunt l'escenari. Així donàrem per tancades unes setmanes plenes d'activitats que han enfortit els valors de cooperació i de sentiment de comunitat: El poder de treballar junts en la mateixa direcció.

Abaixam el teló d'aquest trimestre i de l'any! Que el proper, ens sigui planer!

PARRÒQUIA DE SANT JOAN BAPTISTA DE MANCOR

Comença el curs escolar, i amb ell la catequesi de primera comunió. Enguany un grupet de 15 nins i nines, entre primer i segon any, s'estan preparant per rebre aquest sagrament. Enguany estam incorporant els materials proposats pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC), i feim la catequesi cada quinze dies, en dissabte, abans de l'eucaristia de vigília dominical.

FESTA DE TOTS SANTS i COMMEMORACIÓ DELS FEELS DIFUNTS

El dia primer de novembre celebràvem **Tots Sant**, i el dia 2 la **Commemoració del feels difunts**. En la primera festa celebrem en una sola solemnitat tots els Sants que conformen l'Església triomfant del cel; en la segona, recordam les persones estimades que ens han deixat, i pregam per elles en la mesura que ho necessiten; en la mesura que ja estan prop de Déu, les nostres pregàries tornen a nosaltres en forma d'intercessió, com si fossin vasos comunicants.

A Mancor, aquests dies visitam el cementeri, lloc on reposen les persones estimades que ens han precedit. La paraula "cementeri" ve de la paraula grega *koimeterion*, que significa "dormitori": dormen per al món, mes són despertats i cridats per Crist Ressuscitat a la Vida Eterna, com cantam a les exèquies:

"Que vos rebi Crist que vos ha cridat, i que els àngels vos portin al si d'Abraham"

FESTA DE SANTA LLÚCIA

La festa de Santa Llúcia tingué lloc el dissabte 13 de desembre. Al ser dissabte, hi pogueren participar els nins i nines de catequesi i les seves famílies. Aquest dia la catequesi va esser participar d'una festa que, tot i senzilla, està ben arrelada al nostre poble: pujam al Santuari a implorar la protecció intercessora d'aquesta verge i màrtir dels primers segles, Santa Llúcia, a la qual s'encomanaren de ben antic els nostres avantpassats.

NADAL A MANCOR

Si algun moment és especial durant aquest primer trimestre del curs, és la nit de Nadal. Començaren les matines a les 18:00 h ben participades i festives. **N'Adrià Mateu Reus**, amb el sermó de la Calenda, encetava la festa amb l'anunci joios del naixement de Jesús.

La sibil·la fou bellament expressada per **Carla Rotger Martorell**, amb molta expressivitat. En aquest cant ens anunciava el judici final, un judici que sabem que és de misericòrdia pels qui som estimats per Déu.

Abans de l'Evangelí, l'anunci de l'Àngel als pastors fou interpretat per **Claudia Ocampo Montes**, acompanyada pel toc de xeremies, donant-li aquell to tan mallorquí.

El betlem vivent amb Maria, Josep, l'infant Jesús i els pastorets ens

ajudaven a contemplar el misteri del Déu fet infant. Quina nit tan entranyable!

ACCIÓ DE GRÀCIES I COMIAT A LES GERMANES MISSIONERES DELS SAGRATS CORS, DESPRÉS DE 52 ANYS DE SERVEI AL SANTUARI DE SANTA LLÚCIA.

A la passada festa de Santa Llúcia del passat 13 de desembre, com també a la xocolatada de Nadal, que es fa cada any al Santuari, es respirava aquesta mescla de nostàlgia i d'agraïment, ja que les germanes Missioneres dels SS.CC., després de 52 anys d'abnegat servei, el dia 30 de desembre deixaven el Santuari de Santa Llúcia.

Xocolatada a Santa Llúcia

Ja a dins l'any 2026, el 10 de gener, el bisbat de Mallorca, la parròquia de Sant Joan Baptista i tot el poble de Mancor va agrair a les Missioneres dels SS.CC. el seu servei amb l'Eucaristia que se celebrà el dissabte 10 de gener, a les 11 del matí, a l'església parroquial. Va presidir la celebració el Bisbe de Mallorca, Monsenyor Sebastià Taltavull i Anglada. Hi fou present la Germana, Míriam de Jesús Claudio, superiora General de la congregació; així com també la presència d'un bon grup de germanes MM.SS.CC., algunes d'elles que han dedicat anys de servei al Santuari, hi foren present, també, els preveres vinculats al nostre poble (antics rectors), els feligresos, amics i amigues de la Comunitat.

**Assistents a la celebració del
comiat, les religioses de la
Congregació, el Bisbe, el
rector de Mancor i el Batle.**

**L'Ajuntament va lliurar
una placa a les religioses**

**L'Ajuntament
va oferir un
refrigeri als
assistents**

ENTREVISTA A JERONI GELABERT SAMPOL (Can Joan d'Inca)

El dia 11 de novembre passat, acudírem a can Joan d'Inca on ens esperava na Jeroni Gelabert perquè l'haviem d'entrevista, com havíem acordat amb el seu fill Joan. Feia poc que havia arribat del Centre de Dia on acudeix des del matí fins a les quatre de la tarda. Na jerònima, ja fa uns anys que és la padrina major del nostre poble. Tant a la trobada de les quintades com al llistat dels majors del poble, que s'adjunta al programa de festes de Sant Joan, ella sempre presideix, ja que ho té merescut perquè, si Déu vol, el 14 d'abril de 2026 complirà els cent anys.

Acomodats entorn de la taula camilla, el seu fill Joan, na Joana Maria Alba i jo mateix, després de preparar la nostra enregistradora i els nostres mòbils, iniciam la conversa.

Bé, Jeroni començam. Quin és el teu nom?

Jeroni Gelabert Sampol.

Quan vares néixer?

Vaig néixer a Barcelona en un poble que se deia Cardedeu. Es meus pares vivien a una finca que es deia Can Terrades, es dedicaven a s'agricultura i tenien vaques.

Quin any era?

Era l'any 1926, dia 14 d'abril.

Això vol dir que dia 14 d'abril de 2026, compliràs els 100 anys i en el poble ho celebrarem en gran alegria.

Recordem, qui foren els teus pares?

Na Jeroni atent a la meua pregunta *Mun pare nomia Joan i era d'Inca, de can Tenre. Més envant, quan passaren a viure a Mancor, el conegueren més per en Joan d'Inca. Mu mare era de Mancor, els seus pares, es meu padrins, vivien en es carrer Nou, pujant a la dreita, les deien de ca na Beulera.*

A Barcelona vora el seu germà Miquel, a les noces del seu fill.

Els pares de na Jeroni, Joan i Jeroni, davant la casa abans de fer l'obra

Catalina i jo que era sa més petita.

Tu ets la darrera i com has dit vares néixer a Cardedeu de Barcelona. Recordes quan venguéreu a viure a Mallorca, a Mancor?

Jo encara era molt petita, tenia 5 anys. No record l'any que venguérem a Mancor. A Mancor varen viure al que dèiem sa Casa de s'era, que estava al camí de sa Font, entre el carrer Nou i el carrer del Bisbe Nadal. No va venir tota la família, venguérem mu mare, mun pare, es germà Joan i jo. Quedaren a Cardedeu quatre dels germans, en Biel, en Toni, en Miquel i en Mateu, allà feien feina en es camp.

Quants de germans has tengut?

Es meus pares tengueren 11 fills, però jo vaig sentir dir que en moriren 3 de petits i en varen surar 8. Es seus noms són: En Biel que era es major, en Joan, en Toni, n'Antònia, en Mateu, en Miquel, na

Bé sabem que un germà teu va morir en temps de la Guerra, més ben dit va anar a la guerra, però ni els teus pares, ni els germans mai no han sabut què va ser d'ell, es considera com a desaparegut?

Sí, era es germà Mateu. Va desaparèixer i no sabérem res d'ell.

Quan venguéreu aquí quina feina feia el teu pare i els teu germà?

Feien feina en es camp.

Parlem ara un poc de l'escola. Has dit que tenies 5 anys quan venguéreu a Mancor, recordes on anares a Escola?

Jo no record on vaig anar a escola, si era amb donya Paca o amb mestres que venien a Mancor.

Recordes on estava l'escola?

Sí, s'escola estava en es pis on abaix hi vivia en Tomeu Peluquer. Jo no vaig anar a ca ses monges.

Recordes quan feres la primera comunió?

Sí, jo era molt petita, tenia 10 anys. Es capellà era don Miquel Femenia. No record moltes coses de llavor.

Fins quan vares anar a escola?

Hi vaig anar fins que tenia 14 o 15 anys. Allà fèiem manualitats més que estudiar.

Quan deixares d'anar a escola què feres després?

Vaig anar a fer feina a Inca a un taller de sabates que estava devora s'Estació des tren. Allà hi vaig fer feina fins que me vaig casar.

Recordes quan vares conèixer el teu novii?

En Paco feia feina a Palma i venia cada setmana, el dissabte i diumenge. Ell feia cap on vivia sa família a Mancor, a ca donya Paca.

Un capvespre a sa plaça de Biniarroi, es feren molt amunt.

Devers dos anys.

Bé i quan vos féreu noviis?

Jo tenia una amiga a Binissalem i amb ella mos n'anàvem a Palma a veure en Paco que feia feina allà. Va ser en aquell temps que mos férem noviis.

Per Mancor on festejàveu?

Era costum passejar per sa carretera. Hi havia una figuera grossa i anàvem i veníem amunt i avall. També mos vèiem per dins es poble.

Vàreu festejar molt de temps?

On vos casàreu?

Mos casàrem a Mancor. Mos va casar D. Joan Ferrer, un capellà que llavors estava a Mancor, era músic, se'n cuidava des cantadors i tocava l'orgue a l'església.

Vàreu fer molta festa?

Al pis d'aquesta casa, pujant pel portal petit de la dreta, hi havia l'escola de les nines de donya Paca

Mos casàrem a l'església i després fèrem un xocolate damunt can Coleta.

De casats on vàreu viure?

Anàrem a viure a Palma, a ses avingudes, devora on hi havia es Banc Central. Llavors en Paco tenia una sastreria amb altres dos companys, que se deia Reynés Sastreria. Més endavant compràrem un pis devora es cantó entre es carrer de Sant Miquel i es carrer d'ets oms.

A sa mateixa finca hi tenia un pis es meu cunyat, Bienvenido, que feia feina a Hisenda.

Llavor, tu feies feina?

Feia ses feines de casa, però no feia feina fora de casa.

**El dia de les noces, acompanyada de les seves amigues.
Començant per la dreta són: na Catalina Velluda,
na Paca de can Bernat, una amiga de Binissaleu i na Maria Pipeta.**

**Na Jeroni, a Valldemossa, amb els seus fills,
Paco i Joan i el seu germà Joan.**

Quants de fills heu tingut?

Dos fills en Paco i en Joan. En Paco viu a Esporles i en Joan està amb jo.

Teniu nets?

Tec tres nets –dues netes i un net– que són fills d'en Paco. Tenc també dues renetes, filles de n'Aixa, la filla major d'en Paco.

Vivint a Palma, veníeu a Mancor es caps de setmana?

Sí. Veníem a Mancor i fèiem cap en aquesta casa, que hi vivia es meu germà Joan, o a can Paco, allà a sa carretera.

Sabem que el teu home, en Paco, va morir, quants anys tenia?

Quan va morir en Paco tenia 67 anys.

Llavors vàreu passar a viure a Mancor?

No, tota sa família vàrem continuar vivint a Palma. Quan hi hagué es Covid vàrem venir a viure aquí i ja no mos ne tornàrem a viure a Palma.

Ja coneixem la teva biografia. Ara té faig una altra pregunta. Com veus el poble de Mancor avui en relació al que vares viure en la teva infància i joventut?

Mancor està molt canviat, han fet moltes cases ha crescut molt. Record que hi havia el Teleclub, que era un lloc de trobada pes joves d'aquell temps, i fa temps que ja no hi és.

Davant el portal de la casa

Tampoc llavors no hi havia un Centre de dia com tenim ara. Tu ara, si hi hagués el Teleclub, no hi aniries, però ara pots anar cada dia al Centre de dia. Què t'agrada més ara o llavors, quan eres mes jove?

A jo m'agradava molt estar a Palma.

No ens poguérem retenir i férem una bona rialla. Na Joana Maria li fa una pregunta i diu: m'agradaria saber si vos agrada anar al Centre de dia, si a Palma fèieu qualche activitat a algun grup de gent major, com ara el Centre de dia?

Allà estam ben acompanyats. A Palma mos ho passàvem bé. Jo, després de mort en Paco, vaig continuar tenint ses amistats que manteníem amb en Paco.

Na Joana li fa una altra pregunta: Heu anat molt de viatge, vos agradava anar d'excur-sió o preferíeu anar de Palma a Mancor i de Mancor a Palma?

No, no he anat molt de viatge. Sempre m'ha anat millor de Palma a Mancor i de Mancor a Palma. A vegades anàrem a veure es germans que se casaren a Barcelona, però no moltes vegades. També en Paco, el meu fill, que feia feina a Ibèria, a vegades tenia qualche passatge que mos donava i l'aprofitàvem per

viatjar a Barcelona, Madrid.

Què penses quan veus que tens 99 anys. Has tengut moltes malalties al llarg de la teva vida?

N'he tengut algunes de malalties, però no moltes; mal en es genolls o a sa cama, algun constipat. Malaltia greu no n'he tenguda cap.

Na Joana, referint-se a la pregunta anterior, li diu: com ho heu fet per arribar tan amunt?

No ho sé, he anat passant i l'any que ve ja en farà 100.

Jo, li diu na Joana, sempre vos he vist ben arreglada i preciosa; veient les fotos éreu molt moderna, ja dúieu calçons. També sé que sou molt amiga de madò Polleta?

Sí, som com a germanes. Es seu home i es meu eren molt amics. També, ja de molts d'anys, es nostres pares i es pares de madò Polleta eren com a germans.

Na Joana Maria li fa una pregunta de quan estaven a Palma i diu: vos, quan veníeu de Palma veníeu amb la mare de na Dolores?

En el carrer del Bisbe Nadal, d'estiu i a la fresca, aquests veïnats, berenaven i aprofitaven per contar-se els darrers esdeveniments del poble. Podem veure, començant per l'esquerra, na Francisca, era sa dona d'en Llorenç Bessó, que recentment ens ha deixat, na Jeroni, na Catalina Polleta, i el matrimoni de na Maria des Forn i en Pepe Escolana. La foto la va fer en Biel Pocoví.

Com hem vist a la foto anterior, les relacions i amistat amb els veïnats era molt freqüent. Podem veure dues fotos més amb altres veïnats i familiars.

Familiars i veïnats, drets d'esquerra a dreta,
Na Lola (*neboda catalana*), na Jeroni, na Paca (*Slopa*), la
tia Catalina (*Balaguera*), la cunyada Conchita (*dona del*
germà major de na Jeroni). Asseguts, els germans Joan i
Cati (*fills de na Paca Salopa i d'en Jaume Moreno*)

Familiars i veïnats d'esquerra a dreta,
Na Jeroni, na Catalina (*neboda de na Jeroni*)
que té el seu fillol Joan en braços, en Paco
(*fill de na Jeroni*, en Joan (*germà de Jeroni*),
en Tomeu (*de cas Pollet*)

Amb aquestes paraules donàrem per acabada l'entrevista. Havíem passat una bona estona gaudint de les paraules de na jerònima; però abans d'acomiarar-nos, na Joana Maria fa un seguit de fotografies devora el portal de la casa i al costat de la cisterna que hi ha a l'exterior. Agraïrem a na Jeroni i al seu fill Joan el seu acolliment i la seva disposició per dur a terme aquesta entrevista a la persona major del nostre poble. Vegem aquesta fotografia on hi ha la que podríem dir família de can Joan d'Inca de temps passat. Hi ha germans i germanes de na jerònima. Només els que s'integraren a la família, són l'espòs de na Jeroni i els esposos de les dues germanes seves, n'Antònia i na Catalina.

Tots els que constituïren la família són d'esquerra a dreta.

En Miquel, en Toni i en Biel (*germans de na Jeroni*), en Paco (*el seu espòs*), n'Antònia i en Sebastià el seu espòs (*germana i cunyat de na Jeroni*), en Joan (*germà de na Jeroni*), na Catalina i en Montserrat el seu espòs (*germana i cunyat de na Jeroni*)

La nina és na Catalina (*neboda de na Jeroni*). Tots han mort, excepte na Jeroni i la seva neboda.

Jaume Gual Mora

Joan Maria Alba

Paella solidària a favor de l'AECC

El passat 9 de novembre, Mancor va tornar a demostrar que és un poble solidari i compromès. Enguany, la junta local de l'AECC va apostar per una proposta nova, substituint la tradicional pamboliada per una paella solidària, sense perdre de vista l'objectiu de sempre: donar suport a les persones que conviuen amb una malaltia oncològica i als seus familiars.

La convocatòria va resultar tot un èxit de participació i solidaritat. Un total de 146 persones s'hi varen donar cita i col·laboraren amb la seva aportació en una causa que ens toca a tots, de prop o de lluny.

Cada gest, gran o petit, va sumar. Gràcies als donatius dels assistents, a la col·laboració desinteressada de diversos comerços i a aportacions anònimes, es varen recaptar 2.141 euros, destinats íntegrament a l'AECC.

Des de la junta local volem donar les gràcies de tot cor a totes aquelles persones que, sense formar part de l'organització, sempre hi són quan se les necessita. Un agraïment molt especial als membres de l'Associació d'Amics de la Tercera Edat i, especialment, als cuiners en Tià i na Maria Rosa, que amb la seva dedicació i estima varen fer possible aquest dinar. També a l'Ajuntament de Mancor, pel seu suport constant i imprescindible.

En aquesta edició tampoc no va faltar la ja tradicional aportació anònima del "porquet", que va sumar 2.055 euros més a la recaptació.

En definitiva, una jornada solidària rodona que es va tancar amb una aportació total de 4.196 euros, demostrant una vegada més el compromís i la generositat del poble de Mancor amb aquesta causa.

Dones solidàries unides contra el càncer de mama

La junta local de l'Associació Espanyola Contra el Càncer vol expressar el seu més sincer agraïment a un grup de dones solidàries de Mancor per la donació de 821,11 euros, obtinguts gràcies a la venda d'una col·lecció d'aproximadament 200 peces, entre coixins i flors de ganxet. Aquesta iniciativa solidària va tenir lloc el passat 30 de novembre, coincidint amb la celebració de la Fira de l'Esclata-sang i la Muntanya.

Darrere aquesta iniciativa hi va haver moltes hores de feina i un gran compromís personal. Totes les peces varen ser confeccionades amb molta estima i dedicació, pensant especialment en les dones afectades pel càncer de mama. La resposta de la ciutadania va ser molt positiva, i la col·laboració de totes les persones que hi varen fer el seu donatiu va garantir l'èxit d'aquesta acció solidària.

Gràcies a gestos com aquest, l'AECC pot continuar oferint serveis gratuïts a les persones amb càncer i als seus familiars, contribuint així a millorar la seva qualitat de vida.

Des de la junta local, a més de donar les gràcies a les impulsores d'aquesta iniciativa, les volem animar a continuar explorant projectes solidaris com aquest, així com agrair a tota la gent que hi va participar amb la seva aportació i compromís.

Junta local de l'aecc de Mancor

Presentació del CE Montaura

La presentació oficial del CE Montaura, un acte que va reunir jugadors, cos tècnic i famílies al camp municipal de Turixant.

Tots els equips del club, des de les categories inferiors fins als majors, varen desfilar per donar inici a la nova temporada. La jornada es va desenvolupar en un ambient proper i familiar, amb una bona assistència de públic.

En acabar, es va oferir una xocolatada per a tothom, compartint un espai de convivència entre jugadors i afició.

Des del club, volem agrair la presència i el suport de totes les persones que ens acompanyaren en aquest dia tan especial.

Racó infús

Llorer

És Primavera. Un idus (1) d'aquesta estació anual. Està a punt de trencar el dia. A l'horitzó ja llueixen els primers rajos de color vermell de l'aurora. Hi ha frescor a l'ambient. Les fulles dels arbres acusen la humitat de l'atmosfera condensada, en forma de gotes, a la seva superfície.

El déu Apol·lo s'ha aixecat prest. Encara fosc. Vol anar a la caça d'un cérvol. Apol·lo, dejú, emprèn el camí. Segueix els rastres que les potes dels animals cèrvids han deixat durant la nit. No hi ha dubte que són recents. Aquí i allà hi ha petjades dels animals sobre la humida terra del bosc. Aquelles petjades li recorden l'any sencer que va haver de fer de pastor a les ordres del rei Admeto de Feres, a Tesàlia, per mor del bandeix imposat per Zeus, son pare, com a càstig a la seva mal criança. L'apol·lini jove va vestit amb una túnica curta fins a mitja cuixa i calça unes sandàlies lligades fins a mitja cama, porta a l'esquena un carcaix ple de fletxes i a la ma esquerra un arc ben tensat, a la cintura ceneix una corretja de la que penja una lira, instrument que aprofita per fer sonar quan té esbarjo o per fer la cort a qualsevol fembra mortal o divina. No hi ha dubte que va ben equipat per a caçar la peça desitjada en qualsevol moment i celebrar-ho, que després convertirà en cànctics de lloança i gratitud a la deessa de la caça Diana o al seu pare Zeus déus de l'Olimp, segons la il·luminació de l'enteniment en aquell moment.

Però assus-suaixí té una visió enlluernadora. D'entre els arbres, al ratellat horitzó blanquinós de la primera claror del dia, sorgeix una silueta femenina. És una silueta ben retallada, esvelta, ben definida la seva feminitat i vestida amb una túnica llarga fins el peus que s'engronsa al desig del vent. Aquella silueta pertany a la nimfa Dafne. Apol·lo queda ben corprès i encisat per la boniquesa d'aquella dona, fins al punt de córrer cap a ella per tal d'assetjar-la amb la seva amorositat divina i de tanyar-li la lira, que és el seu instrument. En aquell moment, Apol·lo, abandona tota voluntat de caça del cérvol. Tira el carcaix i l'arc als peus d'un tronc d'un pi, ja tornarà després a recollir-los. Ara té una altra dèria: la nimfa Dafne. De la corretja de la cintura despenja la lira. L'agafa amb la seva ma esquerra. Amb la ma dreta podrà agafar per la cintura a Dafne i abraçar-la. Desafortadament continua la cursa. Corr i corr entre els arbres i les mates, en direcció al lloc on està Dafne, que ja l'ha vist i ha començat la seva particular fugida.

Mentre tant, un tercer personatge està observant l'escena. És n'Eros que està practicant punteria amb el seu arc i les seves fletxes. Eros recorda com Apol·lo l'havia ofès feia uns dies. Havia manifestat públicament que l'arc d'Eros era més petit que el seu i que tenia la punteria poc afinada. Aquestes paraules havien arribat fins el més profund del cor d'Eros, que li demanava venjança.

Ara el sol ja llueix esplèndidament. Apol·lo continua embogit, perseguint a Dafne entre els arbres i les mates del bosc encara humides per la condensació del vespre. Dafne, que corre d'un punt a un altre, està aterrada perquè sap dels romanços d'Apol·lo, tant amb dones mortals com amb les nimfes i les deesses. Eros veu l'oportunitat d'ajudar a Dafne i venjar-se d'aquella ofensa que corroeix el seu cor. Pr això prepara dues fletxes: una amb la punta d'or per a Apol·lo, que li provocarà un profund apassionament amorós cap a Dafne de sentiments inqualificables, i una altra, amb la punta de plom, per a Dafne que li provocarà odi i repulsió

vers aquell déu perseguidor. Els tirs són ben encertats en ambdós casos. Des de que Apol·lo porta la sageta clavada en el seu cor, el primer encís que havia tengut vers Dafne, s'ha transformat amb un apassionat desig d'amor, fet que no li permet abandonar la persecució, ensems l'intensifica. Per a la nimfa Dafne és tot al contrari, vers Apol·lo, què ja comença a estar cansada de córrer i amagar-se perquè no l'agafi.

Amb això, Dafne arriba a la ribera del riu Peneo. La llarga túnica que porta està mullada per la rosada de les mates i dels arbres on s'ha escamotejat i esquinqada abundantament per mor de les branques més gruixades, de tal manera que la tela de la túnica s'ha aferrat més al seu esvelt cos i també n'ha deixat unes parts al descobert. De tal manera que, tot en conjunt, pot provocar un enaltiment del desig sexual a qui la pugui contemplar. Però Dafne, no té la capacitat per analitzar aquesta situació. Està tan desesperada que la seva única idea és demanar ajuda a son pare (qui precisament és el déu d'aquest riu). El déu fluvial Peneo li proposa, com a solució extrema i per ajudar-la a sortejar l'assetjament d'Apol·lo, convertir-la en un arbre, en un llorer. Ella accepta, no li queda més remei.

Apol·lo arriba al punt del riu tot just Dafne ha acceptat la proposta de son pare. En veure-la tan garrida, amb el vestit esquinqat i mostrant una bona part del seu cos, s'enalteix el seu enamorament i desitg. Però Apol·lo presenta un estat lamentable: del seu front li brolla una abundant suor així com de tot el cos, que fan que la túnica sigui ben remulla. La respiració és agitada, molt ràpida i insistent, per mor de l'esforç de la persecució i per com ha vist ara a na Dafne. Sembla que els pulmons i el cor li han rebentar. Les sandàlies estan desfermades i brutes de fang. Dels braços o cames ragen algunes gotes de sang degut a les resquillades tingudes en el bosc, així com els genolls morats per les caigudes. I ha arribat, precisament, en el mateix moment que està a punt d'entrar en pràctica l'encanteri diví de Peneo. Ara Apol·lo pot contemplar com els braços i cames de Dafne queden rígides, els peus es converteixen en arrels i el seu cap en la cimada d'un magnífic arbre. Apol·lo, déu de la música, la poesia i les arts endevinatòries, s'agenolla allà mateix impressionat pel que acaba de succeir i per l'amor que li frueix. Promet divinitzar a Dafne i que ella serà qui el representarà en un futur com a recompensa i distinció cívica als que practiquin les arts en general i, especialment, les arts de la música i de la poesia. Des de llavors els guerrers, els atletes i els poetes victoriosos adornen el seu cap amb les fulles i branques d'aquest arbre. A més Apol·lo es compromet, davant el deu fluvial Peneo i el seu pare Zeus, que sempre portarà una corona de llorer cenyida al seu cap per memòria de l'estimada nimfa Dafne, i així la tindrà sempre present en el seu cor i la seva ment.

Ara, per uns instants deixem el Món de l'Olimp per centrar-nos en el món vegetal. Coneguem l'arbre on s'ha encarnat na Dafne. Un arbre anomenat **Llorer** (*Laurus nobilis*). És arbre de fulla perenne de la família de les *lauràcies* (2), originari de la regió de l'entorn de la mar Mediterrània i de la meitat nord de la costa atlàntica de la península ibèrica. És un arbre dioic (3) i perennifoli de 5-10 metres d'altura. Les seves fules són utilitzades amb finalitats medicinals i a la cuina principalment. Es pot propagar per llavors (propagació sexual) i per esqueixos tan de la rel com del tronc (propagació agàmia). La propagació per llavors es un poc lenta però és la forma més corrent, si bé les llavors han de ser recol·lectades a zones on hi hagi arbres dels dos sexes. Pel que fa referència a l'ús d'esqueixos s'obtenen millors resultats amb les estakes semi-llenyoses i en el període de major creixement actiu. No és una planta exigent pel que fa referència al sòl. Suporta les podes, però és sensible als paràsits: cotxinilla (*Coccus*), sila (*Trioza alacris*) o pugó.

A la cuina, les fules de llorer s'emprèn com a condiment (4) en la gastronomia europea (particularment a la cuina mediterrània) i en tot Amèrica llatina. A la regió nord-est de Mèxic, l'anomenen "*llorer de Castella*". Aquestes fulles, arreu del Món, són emprades a sopes, aguiats

i estufats, tant per coure carn com peix, marisc o vegetals, i inclúsiu per a postres com a l'arròs amb llet (a diversos indrets). Pel que fa referència als seus fruits, les baies, encara que no s'emprèn amb molta freqüència, són perfectes per assaborir carn rostida. A la regió d'Emilia Romagna (Itàlia) les baies s'emprèn per a preparar un licor que anomenen *Laurino*.

Com a planta medicinal, el llorer és un tònic estomacal (estimulant de la talent, digestiu, colagog i carminatiu). L'oli essencial obtingut dels fruits o baies (mantega de llorer) s'emprava tradicionalment pel tractament d'inflamacions osteo-articulars i per la pediculosis (5).

No es limita l'ús del llorer als usos que acabam d'anunciar. També s'empra com a planta ornamental en jardineria. La fusta és molt forta i s'ha emprat i emprava a Granada (Espanya) per treballs de marqueteria, tradició artesanal àrab que s'ha conservat i mantingut a algunes zones de la província, especialment a l'Albaicín. També es pot emprar per allunyar les arnes de la roba (*Tineola bisselliella*) o de les estores (*Trichophaga tapetzella*), posant un ramell o ramet de fulles en el guarda-robes o entre els plecs de l'estora quan s'embolica per estojar-la a l'estiu.

Concretant, del llorer no només és interessant el seu sabor, també convé saber que químicament té gran riquesa d'olis essencials com el cineol i l'eugenol que li confereixen aquest aroma tan característic i també li permeten tenir certes propietats tòniques: en forma d'oli essencial té efectes calmants, emprat de forma tòpica i diluïda; també per a millorar la tos quan s'inhalen els seus vapors. Però ja sabeu que si hi ha alguna condició de salut prèvia (al·lèrgies, intoleràncies, etc...) convé fer prèviament alguna consulta mèdica autoritzada.

Per acabar aquest relat tornem al Món Clàssic. El llorer no només era un símbol de victòria i saviesa, sinó també un element clau de diversos rituals i pràctiques religioses, perquè es confiava en els efectes purificadors i protectors. Dur una fulla de llorer entre la roba protegia dels llamps i atreïa la bona sort. Amb la seva combustió s'allunyava als mals esperits. Costums que han arribat avui en dia a molts d'indrets del Món. Els endevinadors grecs també portaven una corona de llorer que l'anomenaven *daphnéphoros* (corona de Dafne/llorer). La *daphnomància* era una forma d'endevinar qualsevol qüestió, quan s'empraven les fulles i branques de llorer en el Santuari de Delfos. Es llençaven les fulles al foc encès i si crepitaven era un bon auguri, per contra, si cremaven en silenci era signe de presagi desfavorable. Segons l'escriptor Fulgentius, una fulla de llorer col·locada davall el coixí en el moment d'anar a dormir, permetia fer endevinacions futures. A l'antiga Grècia s'emprava una expressió: "*tenc un bastó de llorer*", per expressar que no tenies por de res, degut al poder protector que li professaven a la fusta d'aquest arbre.

El poble romà heretà i enaltí els ritus grecs del llorer. Hi ha una llegenda romana : una àguila va deixar caure una gallina blanca, que portava en el bec una branca de llorer carregada de baies, damunt la falda de Júlia Drusila, princesa romana i germana de l'emperador Calígula. Els sacerdots que practicaven haruspicina (6) ordenaren conservar l'au i als seus descendents i sembrar la branca de llorer. Això es va dur a terme a la Domus del Cèsars, a la ribera del riu Tíber, on, ben aviat, hi va créixer un gran bosc de llores. Aconseguit això, el Cèsar August i tots el cèsars que el succeïren portaren del llorer rams a les mans i cenyiren corones en el cap.

Moralitat. Aquest article ha volgut expressar com el llorer representa la lluita entre l'amor diví i la virtut, representant el triomf de la puresa (Dafne) sobre la luxúria (Apol·lo) i explicar perquè el llorer és l'arbre sagrat d'Apol·lo i un símbol de Victòria tan a Grècia com a Roma. Expressions que avui en dia convindria traslladar al col·lectiu polític que gestiona els destins del nostre país abans de que es pugui repetir aquesta metamorfosi com la de Dafne.

Fins la pròxima!

-
- (1) Idus: en el calendari romà, el dia 15 de març, maig, juliol, octubre i el 13 dels altres mesos.
 - (2) Les lauràcies són una família que consta de 5 gèneres amb devers 3.500 espècies, que es distribueixen pel tròpics d'Europa i d'Amèrica i algunes zones temperades.
 - (3) Dioic (del grec di-"dos" i -oic "casa") defineix les espècies on l'òrgan sexual masculí o femení es troba a individus separats, requerint la unió de dos individus per a la reproducció a diferència dels hermafrodites (o monoics a les plantes) que estan en el mateix individu, i es fonamental per a la variabilitat genètica.
 - (4) Igual que succeeix amb altres espècies, la ingesta excessiva de fulles de llorer és tòxica. El seu ús moderat no és tòxic.
 - (5) Relatiu o pertanyent als polls (*Pediculus humanus* – *Aspidiotus nerii* – *Chrisomphalus distyospermii*), nom donat a diversos insectes petits pertanyents principalment als ordres dels homòpters, anoplurs i mal·lòfags, sense ales, paràsits del cap dels mamífers, de la pell i de les plomes dels ocells
 - (6) Una forma d'endevinació després d'analitzar les entranyes dels animals

Cuina sana

Espinacs solts

Els espinacs son de baix contingut energètic, però disposen de minerals i vitamines: 100 gr. equivalen a 32 kcal., 490 mg de potassi, 120 mg de sodi, 60 mg de calci, 30 mg de vitamina C; i petites quantitats de vitamina A, àcid fòlic, fluor i coure.

Preparació: 15 minuts

Cocció: 15 minuts

Comensals: 4

Ingredients:

Un bon manat d'espinacs (si sempre pesau els ingredients, convindria que aquest manat pesi devers un quilo)

4 alls mínim o al gust

30 gr. de panses

1 llimona

1 dl d'oli d'oliva

Elaboració:

1. Netejau molt bé els espinacs per eliminar la terra, els caragolins, etc.
2. Posau una olla al foc amb aigua. No es necessària molta aigua, amb la meitat serà suficient.
3. Coveu els espinacs sencers per espai d'uns 10 minuts.
4. Un parell de minuts abans de retirar l'olla del foc, agafau amb una cullerot aigua de l'olla i la incorporeu a les panses, que tendreu fins un bol, perquè s'hidratin.
5. Ja cuits els espinacs, els escorreu. Mentre estan dins el colador, els pitjau amb un plat petit perquè amollin l'aigua que retenen. Reservam els espinacs.
6. Escorreu les panses.
7. Mentre es couen els espinacs, podeu pelar els alls tallant-los per la meitat.
8. Dins una pella hi disposau l'oli perquè s'escalfi, on hi fregireu lleugerament els alls. Quan siguin duaradets, afegiu els espinacs amb les panses.
9. Assaonau. (alerta amb la sal perquè els espinacs disposen de sodi i "podeu fer salat", per això el pas número 10)
10. Quan els espinacs estan solts, incorporeu el suc d'un llimona amb la quantitat que vos assenyali el vostre gust.

Bon profit!!!

Domingo Llull

IMATGES D'AHIR

Malenconiosa imatge de principis dels anys setanta del segle XX de la plaça de l'Ajuntament, des de la plaça de Dalt. Bé, llavors eren la *Plaza Francisco Darder*, nom d'un soldat mancorí mort al front de Ma-nacor lluitant contra els republicans durant l'expedició del capità Bayo en el curs de la Guerra Civil i la *Plaza Concordia*, nom amb pretensions erudites datat del segle XIX.

Dia plujós, hivernal ja que el plataner que centrava la plaça no té fulles. A la plaça llavors popularment coneguda com *sa plaça nova*, es pot veure la casa ruïnosa de *can Farrulà* que a l'any 1976, reconstruïda, fou inaugurada com a seu de l'Ajuntament.

El mur de contenció, l'escala i les bolles ornamentals son fruit d'una reforma que executà la comissió gestora que regia l'Ajuntament, inaugurada a les festes patronals de 1936. Menys d'un mes després esclatà la Guerra Civil amb tràgiques conseqüències pels membres de la gestora.

Gabriel Fiol Mateu